

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Ε. 25

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΧΩΔΕ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜ.ΕΡΓΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Κ' ΠΡΟΓ/ΤΟΣ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤ/ΣΜΟΥ
Κ' ΚΩΔ/ΣΗΣ (Δ17)
ΤΜΗΜΑ: γ'

Αθήνα, 15/ 7 /2005
Αριθ. Πρωτ. Δ17γ/02/103/Φ.Ν. 439

Ταχ. Δ/ση: Χαρ. Τρικούπη 182
Ταχ. Κώδικας: 101 78 Αθήνα
Πληροφορίες:
TELEFAX: 210 6464392
Τηλέφωνο: 210 6428969
E-mail : ggded17@otenet.gr

ΠΡΟΣ Τους αποδέκτες του πίνακα διανομής

Θ Ε Μ Α : Οδηγίες για το νέο Νόμο 3316/05 « Ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών ».

Εισαγωγή.

Η Εγκύκλιος αυτή σκοπό έχει την ενημέρωση όλων των φορέων του Δημοσίου Τομέα και των Υπηρεσιών τους για το νέο Νόμο, ο οποίος ρυθμίζει ενιαία τις συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών και δίνει τις οδηγίες που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή του.

Παρόλο που οι επιμέρους διατάξεις του Νόμου είναι σαφείς και λεπτομερείς, κρίνεται σκόπιμο να αναφερθούν τα βασικότερα σημεία αυτών, για να διευκρινιστούν εξ αρχής οι κατευθυντήριες γραμμές του νέου θεσμικού πλαισίου και να επιτευχθεί μια αποτελεσματική προσέγγιση των θεμάτων που ρυθμίζει, για όλους τους φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του.

A. Βασικά χαρακτηριστικά και ρυθμίσεις του νέου Νόμου.

1. Με το νέο Νόμο τίθενται οι κανόνες για την ανάθεση και εκπόνηση μελετών και συναφών υπηρεσιών. Κύριο χαρακτηριστικό του είναι η προσαρμογή και εναρμόνιση του ελληνικού δικαίου με τους κανόνες των κοινοτικών Οδηγιών για τις υπηρεσίες, ώστε να μη δημιουργούνται ερμηνευτικά προβλήματα και σύγχυση στους εφαρμοστές του. Οι ενέργειες και οι διαδικασίες, σχετικά με την προετοιμασία του φακέλου του έργου και την επιλογή της αρμόζουσας στη σύμβαση διαδικασίας ανάθεσης καθορίζονται αναλυτικά. Μάλιστα, ο Φάκελος του έργου επικαιροποιείται και συνοδεύει την εξέλιξη του έργου, η όλη διαδικασία διεξαγωγής της ανάθεσης μελέτης συστηματοποιείται και δημιουργείται μια βάση πολύ χρήσιμων δεδομένων, για τον σωστό προγραμματισμό παρόμοιων μελλοντικών έργων.

2. Τίθενται κανόνες για τον κατά το δυνατόν ακριβή προσδιορισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής. Πράγματι θεσμοθετείται Κανονισμός προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών και υπηρεσιών, βάσει του οποίου τιμολογούνται από την υπηρεσία οι προς ανάθεση μελέτες και υπηρεσίες. Ο κανονισμός περιγράφει τιμές μονάδος φυσικού αντικείμενου βάσει του περιγραφόμενου στο Φάκελο του έργου τεχνικού αντικείμενου της σύμβασης (φυσικό αντικείμενο) και θέτει τιμές ανά μονάδα. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται διαφάνεια στην σύνταξη της προεκτιμώμενης αμοιβής της υπηρεσίας και επιβοηθούνται σημαντικά οι προτιθέμενοι να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό, διότι συντάσσουν την προσφορά

τους με γνώμονα τις προεκτιμώμενες από την Αναθέτουσα Αρχή ποσότητες μονάδων φυσικού αντικείμενου του έργου.

3. Οι αναθέτουσες Αρχές, επιλέγουν, ανάλογα με τη φύση και την ιδιαιτερότητα της κάθε μελέτης και σύμφωνα πάντα με τις προϋποθέσεις που θέτει ο Νόμος, την εφαρμογή της καταλληλότερης σε κάθε περίπτωση διαδικασίας ανάθεσης. Για όλα τα είδη διαδικασίας προβλέπονται στο νέο Νόμο συγκεκριμένοι όροι και περιορισμοί εφαρμογής τους (άρθρα 5 έως 7).

4. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η δυνατότητα ανάθεσης της προκαταρκτικής μελέτης ή των αντίστοιχων αρχικών σταδίων των μελετών, σε τρεις έως πέντε αναδόχους, οι οποίοι με τις μελέτες τους, παρέχουν στην Αναθέτουσα Αρχή την ευχέρεια επιλογής της πλέον συμφέρουσας τεχνικής λύσης ανάμεσα από τις προτεινόμενες.

5. Καθιερώνονται νέοι θεσμοί που διασφαλίζουν ευελιξία, ταχύτητα και αποτελεσματικότητα στην ανάθεση της εκπόνησης μελετών ή παροχής συναφών υπηρεσιών, όπως ιδίως:

- Οι «προγραμματικές συμβάσεις», που εφαρμόζονταν μέχρι τώρα μόνο σε ειδικές περιπτώσεις, γενικεύονται και εξυπηρετούν φορείς που δεν διαθέτουν επαρκή τεχνική στελέχωση για την ανάθεση της εκπόνησης μελετών ή παροχής άλλων υπηρεσιών και την παρακολούθηση της εκτέλεσης των σχετικών συμβάσεων (άρθρο 3)
- Οι «συμφωνίες – πλαίσιο (άρθρο 8), που συνάπτονται όταν πρόκειται να παραχθεί σύνολο ομοίων μελετών ή υπηρεσιών, για τις οποίες δεν είναι εκ των προτέρων γνωστά κάποια στοιχεία (προσδιορισμός των επιμέρους συμβάσεων, χρόνος έναρξης και λήξης εκπόνησης του αντικείμενου των επιμέρους μελετών κλπ), ώστε όταν προκύψει ανάγκη εκτέλεσης των υπηρεσιών αυτών να αποφεύγεται η διεξαγωγή νέου διαγωνισμού.

6. Η διαδικασία ανάθεσης υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού και δεν είναι μελέτες ρυθμίζεται διεξοδικά.

7. Ορίζονται κριτήρια καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, καθώς και κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων σαφή και αντικειμενικά, με τους αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας, ώστε να διασφαλίζεται τόσο η διαφάνεια και ο υγιής ανταγωνισμός μεταξύ των υποψηφίων, όσο και το δημόσιο συμφέρον. Οι μελέτες ή οι υπηρεσίες ανατίθενται στην πλέον συμφέρουσα προσφορά, μετά από αξιολόγηση κριτηρίων που έχουν σχέση με την ποιότητα της μελέτης (πληρότητα και αρτιότητα του αντικείμενου της μελέτης, οργανωτική αποτελεσματικότητα της ομάδας εκπόνησης κλπ) και της οικονομικής προσφοράς των υποψηφίων, η οποία, όμως, έχει μικρότερη βαρύτητα, έναντι των λοιπών κριτηρίων.

Επισημαίνεται ως ιδιαίτερα σημαντική καινοτομία του νέου νόμου η αποδέσμευση της αμοιβής των μελετητών από τον προϋπολογισμό της κατασκευής του έργου.

8. Οι υποψήφιοι συμμετέχουν στους διαγωνισμούς καταθέτοντας **υπεύθυνη δήλωση** περί εκπλήρωσης των προϋποθέσεων της προσωπικής καταλληλότητας (πιστοποιητικά μη πτώχευσης, ποινικά μητρώα, ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα κ.λ.π – άρθρο 16) και έτσι απαλλάσσονται οι ίδιοι αλλά και οι Επιτροπές Διαγωνισμών από σημαντικότερη γραφειοκρατία, αλλά και τις αναπόφευκτες τριβές που δημιουργούνται από την πληρότητα και νομιμότητα των σχετικών δικαιολογητικών. Τα ανωτέρω πιστοποιητικά, τα οποία μάλιστα είναι αρκετά απλουστευμένα και ρητώς προσδιορισμένα, προσκομίζονται μόνο από τον τελικό ανάδοχο πριν τη σύναψη της σύμβασης.

9. Προβλέπεται ρητά η δυνατότητα άσκησης ένστασης κατά των όρων της προκήρυξης και των τευχών του διαγωνισμού (άρθρο 13 παρ. 5).

10. **Στο στάδιο εκτέλεσης των συμβάσεων**, οι κυριότερες αλλαγές και βελτιώσεις που καθιερώνει ο νέος Νόμος είναι οι εξής:

α) Ρυθμίζεται με σαφήνεια το ζήτημα του χρόνου εκπόνησης της μελέτης, με διάκριση του χρονικού διαστήματος που αφορά σε ενέργειες της Υπηρεσίας (εγκρίσεις

κ.λ.π.) και του καθαρού χρόνου εκτέλεσης, που αποτελεί τη συμβατική δέσμευση του αναδόχου για την εκπόνηση της μελέτης (άρθρο 27).

β) Ορίζεται ότι η σύμβαση συνάπτεται με την κοινοποίηση της απόφασης έγκρισης του αποτελέσματος του διαγωνισμού στον ανάδοχο και στην περίπτωση ανάθεσης με διαπραγμάτευση, με την υπογραφή του συμφωνητικού (άρθρο 23).

γ) Ρυθμίζονται διεξοδικά τα καθήκοντα, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του επιβλέποντα (άρθρο 25) καθώς και τα πειθαρχικά αδικήματα και οι αντίστοιχες πειθαρχικές ευθύνες για τους επιβλέποντες, τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, τον Προϊστάμενο της Προϊσταμένης Αρχής και τα όργανα αυτής, σε περίπτωση υπαίτιας παράλειψης οφειλόμενης ενέργειας από μέρους τους.

δ) Ρυθμίζεται αναλυτικά η διαδικασία καταβολής της αμοιβής του αναδόχου και των τμηματικών πληρωμών (άρθρο 30).

Επίσης, καταργείται η ρύθμιση της παραγράφου 7 του άρθρου 6 του Ν. 1418/84, για την **παρακράτηση ποσοστού 20%** της αμοιβής του μελετητή ως εγγύηση για δύο χρόνια.

ε) Ρυθμίζονται με αυστηρότητα, τόσο οι λόγοι έκπτωσης του αναδόχου, όσο και η διαδικασία που τηρείται για την έκπτωση (άρθρο 33), με ρυθμίσεις ανάλογες με αυτές που ισχύουν και εφαρμόζονται στο δίκαιο των δημόσιων έργων.

στ) Αντικαθίσταται η διάταξη της παραγράφου 10 του άρθρου 4 του Ν. 1418/84 περί τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και καθιερώνεται πιο αντικειμενική διαδικασία (άρθρο 31), ώστε να εκλείψουν τα φαινόμενα των τροποποιήσεων της εγκεκριμένης μελέτης του έργου, χωρίς να υφίσταται ιδιαίτερα σημαντικός λόγος.

ζ) Ρυθμίζεται διεξοδικά η διαδικασία υπολογισμού και έγκρισης της αποζημίωσης που καταβάλλεται στον ανάδοχο για λόγους υπερημερίας του εργοδότη, χωρίς λύση της σύμβασης (άρθρο 32),

η) Διευκρινίζονται πλήρως στο άρθρο 37 τα ζητήματα που αφορούν στη διαδικασία έγκρισης των μελετών (ορισμός προθεσμίας, αρμοδίων για την έγκριση οργάνων, αρμοδίων για την υποβολή γνώμης οργάνων κλπ)

θ) Προβλέπεται διοικητική διαδικασία επίλυσης των διαφορών, που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης (άρθρο 41), η οποία περιλαμβάνει τη δυνατότητα άσκησης ένστασης και αίτησης θεραπείας από τον ανάδοχο, κατά βλαπτικών εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων του Κυρίου του έργου.

Γ. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 1

Έννοιες και πεδίο εφαρμογής

Στο **άρθρο 1** προσδιορίζονται οι βασικές έννοιες του νέου Νόμου

Σημαντικός είναι ο ορισμός της έννοιας **σύμβασης παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών**, που σχετίζονται με την ανάθεση και εκτέλεση μελέτης ή έργου. Μέχρι σήμερα οι υπηρεσίες αυτές ήταν γνωστές ως υπηρεσίες τεχνικών συμβούλων, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 6 του Ν. 1418/84, η οποία και καταργείται.

Ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο ορισμός της **Αναθέτουσας Αρχής**, επειδή μέσω της έννοιας αυτής προσδιορίζονται οι φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου. Αναθέτουσες αρχές είναι **όλα τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου** (το Δημόσιο, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, τα Νοσοκομεία, τα Πανεπιστήμια κ.ο.κ.), καθώς και οι Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου, δηλαδή τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ελέγχονται από το κράτος ή άλλους φορείς δημοσίου δικαίου.

Από το πεδίο εφαρμογής του νέου Νόμου **εξαιρούνται**, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 46, μόνο η **ΔΕΗ Α.Ε.**, η **ΔΕΠΑ Α.Ε.**, η **Ε.Δ.Α** και η **Ε.Π.Α Α.Ε.** Επίσης, **καταργούνται** οι ειδικές διατάξεις νόμων, με τις οποίες ορισμένοι φορείς είχαν εξαιρεθεί

από το πεδίο εφαρμογής του Ν. 716/77 και εφαρμόζαν τις διαδικασίες ανάθεσης μελετών που προέβλεπαν οι σχετικοί Κανονισμοί τους.

Για την εφαρμογή του νόμου είναι απαραίτητη η ύπαρξη αποφαινομένων και γνωμοδοτούντων οργάνων, δηλαδή

- Προϊσταμένης Αρχής,
- Διευθύνουσας Υπηρεσίας,
- Τεχνικού Συμβουλίου για θέματα μελετών και
- οργάνου αρμοδίου να αποφασίζει σε αιτήσεις θεραπειάς που ασκούνται κατά την εκτέλεση των συμβάσεων (λ.χ. Υπουργού).

Σημαντική διευκόλυνση για τον καθορισμό των αποφαινομένων-γνωμοδοτούντων οργάνων παρέχει η παρ. 2 του άρθρου 45, κατά την οποία τα αποφαινόμενα όργανα εφόσον δεν είναι καθορισμένα ειδικά με τις οργανωτικές διατάξεις του φορέα, ή δεν είναι ήδη καθορισμένα με άλλο τρόπο (π.χ. με προεδρικό διάταγμα) μπορεί να καθορίζονται με Κοινές Αποφάσεις του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε και του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού.

Μεταβατικά και μέχρι να εκδοθούν οι σχετικές αποφάσεις, τα αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα καθορίζονται με αποφάσεις των οργάνων διοίκησης των φορέων. Όμως η λύση αυτή μόνον προσωρινά μπορεί να λειτουργήσει, επειδή η διοίκηση του φορέα δεν μπορεί να καθορίσει ως όργανο που αποφαινεται επί των αιτήσεων θεραπείας τον αρμόδιο υπουργό που ασκεί την εποπτεία.

Κρίσιμοι για την ερμηνεία και εφαρμογή του νέου Νόμου είναι επίσης οι ορισμοί της προεκτιμώμενης και της συμβατικής αμοιβής.

Η **προεκτιμώμενη αμοιβή** προσδιορίζεται από τον Κύριο του έργου και αναφέρεται στην προκήρυξη, ως γινόμενο των μονάδων του φυσικού αντικείμενου και των τιμών ανά μονάδα. Ο υπολογισμός της γίνεται πλέον με τρόπο σταθερό και ελέγξιμο, σύμφωνα με τον Κανονισμό προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών και υπηρεσιών που προβλέπεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 4.

Ως **συμβατική αμοιβή** θεωρείται κατά κανόνα η **οικονομική προσφορά** του αναδόχου, με εξαίρεση την αμοιβή της προκαταρκτικής μελέτης που ορίζεται κατ' αποκοπήν με την προκήρυξη της μελέτης. Η **τελική αμοιβή** συμπίπτει με τη συμβατική, εκτός από τις περιπτώσεις ανάθεσης συμπληρωματικής σύμβασης ή μείωσης του αντικείμενου της σύμβασης οπότε αυξάνεται ή μειώνεται αντίστοιχα.

ΑΡΘΡΟ 2

Πεδίο εφαρμογής – Κατηγορίες μελετών

Όπως προκύπτει από την παράγραφο 2 του άρθρου 2, όπου ορίζονται οι κατηγορίες των μελετών, το πεδίο εφαρμογής του Ν. 3316/2005 εκτείνεται στις μελέτες εκείνες, που καθιέρωσε και περιέλαβε στη ρύθμισή του ο Ν. 716/77.

Επίσης, ο νέος Νόμος ρυθμίζει τις συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, όχι όμως στο σύνολό τους, αλλά **μόνο στο μέτρο που σχετίζονται με τη διαδικασία παραγωγής μελετών δημοσίων έργων και εκτέλεσης δημοσίων έργων**. Οι υπηρεσίες κατά το κοινοτικό δίκαιο (βλέπ. Οδηγία 92/50/ΕΟΚ, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό εσωτερικό δίκαιο με το Π.Δ. 346/98, όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 18/2000 και τη νέα κοινοτική Οδηγία 2004/18/ΕΚ), περιλαμβάνουν ένα πλήθος διαφορετικών δραστηριοτήτων που αναφέρονται και περιγράφονται στα σχετικά Παραρτήματα.

Από αυτές τις κατηγορίες υπηρεσιών, ο νέος Νόμος ρυθμίζει **μόνο** όσες σχετίζονται άμεσα με τις αναφερόμενες στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 κατηγορίες μελετών. Οι υπόλοιπες περιπτώσεις συμβάσεων υπηρεσιών (νομικές, χρηματοπιστωτικές, καθαριότητας κ.λ.π.) δεν ρυθμίζονται από το νέο Νόμο. Η παράγραφος 4 όμως του παρόντος άρθρου επιτρέπει, με έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, την **επέκταση του**

πεδίου εφαρμογής του Νόμου και σε δημόσιες συμβάσεις παροχής άλλων υπηρεσιών, που προβλέπονται στα σχετικά Παραρτήματα της Οδηγίας.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 γίνεται μια αναγκαία υπόμνηση: οι διοικητικές υπηρεσίες του κυρίου του έργου μπορούν να εκπονοούν μελέτες και να προσφέρουν τις υπηρεσίες του παρόντος. Την δυνατότητα αυτή παρείχε και ο Ν. 716/77 ο νέος Νόμος την υπενθυμίζει έτσι ώστε να μην θεωρείται υποχρεωτική σε κάθε περίπτωση η ανάθεσή τους με σύμβαση. Οι υπάλληλοι της Αναθέτουσας Αρχής δεν απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Μελετητών, προκειμένου να εκπονήσουν μελέτη του παρόντος νόμου, καθώς το δικαίωμά τους αυτό εμπίπτει στα επαγγελματικά τους δικαιώματα.

Στις κατηγορίες των μελετών, όπως ίσχυαν μέχρι τώρα, επέρχονται ορισμένες αλλαγές: προστίθεται καταρχήν η κατηγορία 28 («μελέτες συστημάτων πληροφορικής και δικτύων») και με την παράγραφο 9 του άρθρου 45 προστίθεται η κατηγορία 29 («ηλεκτρονικές μελέτες»), ενώ η κατηγορία 9 διαμορφώνεται σε «μηχανολογικές και ηλεκτρολογικές μελέτες».

ΑΡΘΡΟ 3

Προγραμματική σύμβαση

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται η προγραμματική σύμβαση.

Με τη σύμβαση αυτή προβλέπεται η δυνατότητα του Κυρίου του έργου που δεν διαθέτει επαρκή τεχνική στελέχωση για το σχεδιασμό, την ανάθεση και τη διοίκηση της μελέτης ή έργου, να ζητήσει την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών από **την Αρχή** (Υπουργείο, ΟΤΑ, κ.λ.π.) **στην οποία υπάγεται ή από την οποία εποπτεύεται** και στην περίπτωση που ούτε αυτή διαθέτει επαρκή τεχνική Υπηρεσία, **από την Περιφέρεια της έδρας του.**

Στην περίπτωση που οι παραπάνω Αρχές αδυνατούν να αναλάβουν, το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και τη διοίκηση των σχετικών συμβάσεων, ο Κύριος του έργου μπορεί να τις αναθέσει είτε με σύμβαση παροχής υπηρεσιών κατά το άρθρο 9 του νόμου, είτε με προγραμματική σύμβαση σε άλλη Αναθέτουσα Αρχή (εντολοδόχο).

Οι διατάξεις αυτές **δεν καταργούν τις ειδικές διατάξεις** που ισχύουν για τις προγραμματικές συμβάσεις διαφόρων φορέων, που εξακολουθούν να διατηρούνται σε ισχύ με τη ρητή διάταξη της παραγράφου 1, στοιχείο γ του άρθρου 46. Η πιο συνηθισμένη και περισσότερο γνωστή από τις ειδικές διατάξεις περί προγραμματικών συμβάσεων που διατηρούνται σε ισχύ, είναι αυτή του άρθρου 35 του Π.Δ. 410/95 (περί Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΝΑΨΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΑΡΘΡΟ 4

Προκαταρκτικές εργασίες του κυρίου του έργου για την ανάθεση των συμβάσεων

Η υποχρεωτική προετοιμασία του Κυρίου του έργου για την ανάθεση σύμβασης εκπόνησης μελέτης και παροχής συναφών υπηρεσιών αποτελεί καινοτομία του νέου Νόμου.

Στο άρθρο αυτό ορίζονται οι απολύτως αναγκαίες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο Κύριος του έργου για την προπαρασκευή της ανάθεσης των συμβάσεων.

Καταρχήν συντάσσεται **φάκελος του έργου** που περιέχει υποχρεωτικά συγκεκριμένα στοιχεία (παρ. 1). Ο φάκελος **επικαιροποιείται** συνεχώς σε όλα τα στάδια έγκρισης των μελετών, συνοδεύει το έργο μέχρι την παραλαβή του και σκοπός της θέσπισής του είναι να αποτελέσει χρήσιμη πηγή δεδομένων για τους εμπλεκόμενους σε όλες τις φάσεις παραγωγής του έργου. Σχετική με το φάκελο του έργου είναι η εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου για την έκδοση υπουργικής απόφασης που θα καθορίσει ανά κατηγορία μελέτης το περιεχόμενο του φακέλου.

Ειδικά για το πρώτο διάστημα εφαρμογής του Νόμου, **μέχρι τις 31-12-2005**, οι μελέτες ανατίθενται χωρίς υποχρεωτική σύνταξη φακέλου του έργου, με το περιεχόμενο που ορίζεται στο άρθρο αυτό (παρ. 8 του άρθρου 45). Πρέπει πάντως η Προϊσταμένη Αρχή να διαθέτει τα στοιχεία εκείνα που είναι απαραίτητα για την ανάθεση της μελέτης (λ.χ. να προσδιορίσει τις μονάδες του φυσικού αντικείμενου, που θα απαιτηθούν για την ολοκλήρωση της μελέτης, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν οι διατάξεις για την οικονομική προσφορά των υποψηφίων).

Επισημαίνεται επίσης στην παράγραφο 3 του άρθρου ότι, προϋπόθεση για την έναρξη της διαδικασίας ανάθεσης οριστικής μελέτης, είτε μεμονωμένα, είτε με άλλα στάδια μελετών είναι **η ένταξη του έργου στον προγραμματικό σχεδιασμό** του φορέα ανάθεσης. Σκοπός της μελέτης είναι να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση έργου (στις περιπτώσεις βεβαίως που συνδέεται με την εκτέλεση έργου). Άρα η εκπόνηση των μελετών πρέπει να είναι ενταγμένη σε ένα ολοκληρωμένο σχεδιασμό που καταλήγει στην κατασκευή του έργου.

Σημαντική είναι και η παρ. 2 του άρθρου 4, για τον τρόπο υπολογισμού της **προεκτιμώμενης αμοιβής** από την Υπηρεσία, για τον οποίο λαμβάνονται υπόψη

- το φυσικό αντικείμενο της προς ανάθεση σύμβασης, που προκύπτει από τον φάκελο του έργου,
- οι προϋπολογιζόμενες ποσότητες μονάδων φυσικού αντικείμενου που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της σύμβασης και
- οι τιμή ανά μονάδα φυσικού αντικείμενου, όπως ορίζεται στον Κανονισμό προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών και υπηρεσιών, που εγκρίνεται με Υπουργική Απόφαση, σύμφωνα με την παράγραφο 7.

Ο Κανονισμός αυτός, ισχύει υποχρεωτικά κατά τον υπολογισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής, ενώ μπορούν να λαμβάνονται υπόψη και άλλα επιπλέον στοιχεία που μπορούν να επηρεάσουν τη δαπάνη της σύμβασης.

Επίσης, με την παράγραφο 8 του άρθρου 4 ορίζεται ότι οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται με τήρηση των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας που καθορίζουν τα ελάχιστα νόμιμα όρια αμοιβών στις μελέτες. Τα όρια αυτά καθορίζονται με την Υπουργική Απόφαση της παραγράφου 10 του άρθρου 42.

Μέχρι την έκδοση των ανωτέρω αποφάσεων εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής οι ισχύουσες σχετικά διατάξεις, όπου υπάρχουν (λ.χ. του π.δ.515/89 για τις αμοιβές μελετών ή οι σχετικές αποφάσεις σε συνδυασμό με την υπουργική απόφαση Δ17α/01/120/Φ.4.8/1988).

ΑΡΘΡΟ 5

Διαδικασίες ανάθεσης μελετών

Η επιλογή της κατάλληλης διαδικασίας ανάθεσης είναι σημαντικότερος παράγοντας στην επιτυχημένη εξέλιξη του διαγωνισμού, αλλά και στην επίτευξη του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος, καθόσον διασφαλίζει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ποιοτικές μελέτες και κατά συνέπεια άρτια τεχνικά αποτελέσματα για το ίδιο το έργο.

Η κατάλληλη διαδικασία επιλέγεται από τον κύριο του έργου με κριτήριο τις ιδιαιτερότητες, τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές στάδια

των μελετών και τις αβεβαιότητες για την πρόσφορη τεχνική λύση η οποία θα οδηγήσει στο καλύτερο έργο.

Η επιλογή της διαδικασίας ανάθεσης εξαρτάται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση από το επίπεδο ωριμότητας ή από το βαθμό βεβαιότητας των στοιχείων που έχει ή δεν έχει στη διάθεσή της η Αναθέτουσα Αρχή.

Όλες οι διαδικασίες είναι κατ' αρχήν **ανοικτές**, κατά την έννοια του κοινοτικού δικαίου, απευθύνονται δηλαδή και δέχονται στο διαγωνισμό όλους όσους έχουν τα νόμιμα προσόντα. Η κρίση περί της συνδρομής των προϋποθέσεων για την εφαρμογή της κατάλληλης διαδικασίας ανάθεσης επαφίεται στην Αναθέτουσα Αρχή, τίθενται όμως περιορισμοί (γνώμη Τεχνικού Συμβουλίου), όταν πρόκειται να εφαρμοστούν οι απλούστερες εξ αυτών.

Η παράγραφοι 1 και 2 ενδείκνυνται για μελέτες στις οποίες η αβεβαιότητα ως προς τις πιθανές εναλλακτικές τεχνικές λύσεις είναι μεγάλη και δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να την περιορίσουν. Ειδικότερα:

1. Ανάθεση με την ίδια προκήρυξη της προκαταρκτικής μελέτης και της προμελέτης μαζί (παρ. 1)

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 ανατίθεται πρώτα η εκπόνηση της προκαταρκτικής μελέτης σε 3 έως 5, κατά την κρίση της Υπηρεσίας, αναδόχους, με προκαθορισμένη στην προκήρυξη κατ' αποκοπήν αμοιβή.

Οι εκπονηθείσες προκαταρκτικές μελέτες υποβάλλονται μαζί με τα υπόλοιπα προβλεπόμενα στοιχεία (και αποτελούν τον τεχνικό φάκελο), καθώς και την οικονομική προσφορά για την εκπόνηση της προμελέτης. Οι προκαταρκτικές μελέτες κρίνονται και σε συνδυασμό με την ζητούμενη από τον κάθε ανάδοχο αμοιβή για την εκπόνηση της προμελέτης και ανατίθεται η προμελέτη σ' αυτόν που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα προσφορά, σε συνάρτηση με τα ποσοστά βαρύτητας των κριτηρίων (άρθρο 6 παρ.11).

Η οριστική μελέτη ανατίθεται με νέο διαγωνισμό. Ο νέος αυτός διαγωνισμός μπορεί να διεξαχθεί και κατά την κλειστή διαδικασία (όπως ορίζεται στο άρθρο 7), δηλαδή να προεπιλεγεί ένας αριθμός από 5-10 υποψηφίους, με βάση τον έλεγχο της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητάς τους και στη συνέχεια να κληθούν αυτοί να υποβάλλουν φάκελο τεχνικής και οικονομικής προσφοράς για τη διεξαγωγή της διαδικασίας ανάθεσης.

2. Ανάθεση μόνο των προκαταρκτικών μελετών (παρ. 2)

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται η περίπτωση ανάθεσης μόνο της προκαταρκτικής μελέτης. Στην περίπτωση αυτή προσαρμόζεται ανάλογα η διαδικασία του άρθρου 6, έτσι ώστε η προκαταρκτική μελέτη να μην χρησιμοποιείται ως μέρος της τεχνικής προσφοράς των υποψηφίων για την ανάθεση της προμελέτης.

Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή ανατίθεται σε 3-5 αναδόχους η προκαταρκτική μελέτη επ' αμοιβή, **χωρίς** να προβλέπεται ανάθεση και του σταδίου της προμελέτης. Ο ανάδοχος ο οποίος υποβάλλει την προκαταρκτική μελέτη που θα λάβει την μεγαλύτερη βαθμολογία, λαμβάνει την προβλεπόμενη στην προκήρυξη αμοιβή, **επαυξημένη κατά 50%**. Έτσι δημιουργείται το κατάλληλο κίνητρο ώστε να υποβληθούν πληρέστερες προκαταρκτικές μελέτες.

Εφόσον ο Κύριος του έργου επιθυμεί στη συνέχεια να αναθέσει τα υπόλοιπα στάδια, (μπορεί να) αναθέσει προμελέτη και οριστική μελέτη μαζί, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 7, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 5, στοιχείο β'.

Οι διαδικασίες αυτές ενδείκνυνται για ορισμένες κατηγορίες μελετών που αναγράφονται ρητά στο τέλος της παραγράφου 2.

3. Ανάθεση προκαταρκτικών μελετών και μαζί όλων των επόμενων σταδίων της μελέτης (παρ. 3)

Στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι η Αναθέτουσα Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαιτερότητα ορισμένων κατηγοριών μελετών (μελέτες κτιριακών έργων και μελέτες έργων διαμόρφωσης ή ανάπλασης ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων), αναθέτει μαζί την προμελέτη και τα μετά από αυτήν στάδια της

μελέτης, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 6. Εφαρμόζεται δηλαδή η διαδικασία του άρθρου 6 και όπου εκεί αναφέρεται προμελέτη, εννοούνται όλα τα υπόλοιπα στάδια των μελετών.

4. Ενιαία προκήρυξη προκαταρκτικών μελετών και οριστικής μελέτης, με παράλειψη του σταδίου της προμελέτης (παρ. 4)

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4, ο Κύριος του έργου προκηρύσσει την προκαταρκτική μελέτη και την οριστική μελέτη μαζί, παραλείποντας το ενδιάμεσο στάδιο της προμελέτης και συμπληρώνοντας τα στοιχεία και τις παραδοχές της προκαταρκτικής μελέτης (που έχει πιο προωθημένα στοιχεία από τα προβλεπόμενα στις ισχύουσες προδιαγραφές) με στοιχεία ερευνών και υποστηρικτικών μελετών που αποκτά με άλλο τρόπο (π.χ. με συμφωνίες – πλαίσιο). Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται ανάλογα η διαδικασία του άρθρου 6, ως προμελέτη δε νοείται αντίστοιχα η οριστική μελέτη.

5. Προκήρυξη πλήρους μελέτης ή επί μέρους σταδίων αυτής (παρ. 5)

Στην παράγραφο 5 προβλέπεται η ανάθεση όλων των σταδίων της μελέτης, χωρίς την προκήρυξη 3-5 προκαταρκτικών μελετών, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 7, στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται διερεύνηση του αντικείμενου της μελέτης, είτε γιατί από τη φύση των μελετών δεν απαιτούνται τέτοια στοιχεία, είτε γιατί υφίστανται εκπονημένες μελέτες προηγούμενων σταδίων (περίπτωση β'), είτε γιατί το έργο που πρόκειται να μελετηθεί είναι απλό, δηλαδή είναι από τη φύση του μονοσήμαντα προσδιορισμένο ή μικρό ή χωρίς αβεβαιότητες ως προς την τεχνική λύση (περίπτωση γ').

Τέλος, η διαδικασία της παραγράφου αυτής εφαρμόζεται και όταν πρόκειται για έργα που χρηματοδοτούνται από κοινοτικά προγράμματα με περιοριστικές προθεσμίες απορρόφησης (περίπτωση δ'), καθώς και στις περιπτώσεις μελετών που, κατά τις ισχύουσες προδιαγραφές, εκπονούνται σε ένα μόνο στάδιο (περίπτωση ε').

Για την αποφυγή καταστρατήγησης των σχετικών εξαιρετικών διατάξεων, απαιτείται γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου του Κυρίου του έργου (περιπτώσεις β' και γ') και σχετική έγκριση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε (περίπτωση δ').

6. Διαγωνισμοί μελετών (παρ. 6)

Η παράγραφος 6 προβλέπει την ιδιαίτερη περίπτωση των διαγωνισμών μελετών (ή αρχιτεκτονικών μελετών) και θέτει τους βασικούς κανόνες των διαγωνισμών αυτών, με προσαρμογή της νομοθεσίας στις αντίστοιχες ρυθμίσεις της κοινοτικής οδηγίας περί υπηρεσιών. Επίσης προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε, με την οποία θα ορίζονται ειδικότερα οι περιπτώσεις, για τις οποίες είναι υποχρεωτική η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής, καθώς και οι λεπτομέρειες της διαδικασίας προκήρυξης και διενέργειας των διαγωνισμού μελετών.

Όταν οι διαγωνισμοί μελετών εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις της Οδηγίας.

ΑΡΘΡΟ 6

Ανάθεση προκαταρκτικών μελετών και προμελέτης με την ίδια προκήρυξη

Το άρθρο 6 του νόμου χρησιμοποιείται όπως προαναφέρθηκε στις περιπτώσεις των παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 5 του νόμου και ρυθμίζει διεξοδικά τη διαδικασία του διαγωνισμού, κατά την οποία ανατίθενται προκαταρκτικές μελέτες (3-5) και προμελέτη (ή και άλλα στάδια) μαζί. Χαρακτηριστικό του άρθρου 6 είναι ότι η διαπίστωση της καταλληλότητας γίνεται μια φορά ενώ οι διαδικασίες ανάθεσης είναι δύο. Μεταξύ τους μεσολαβεί και στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης (η εκπόνηση των προκαταρκτικών μελετών).

Οι δικαιούμενοι να λάβουν μέρος στο διαγωνισμό αυτό, αλλά και γενικότερα στους διαγωνισμούς του παρόντος Νόμου, αναφέρονται στο άρθρο 14 του Νόμου, ενώ για τη

διαπίστωση της επαγγελματικής τους καταλληλότητας και την εφαρμογή της διαδικασίας της ποιοτικής επιλογής, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 15, 16 και 17.

Η διαδικασία του διαγωνισμού αρχίζει με την έγκριση της προκήρυξης, που δημοσιεύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 και περιέχει τουλάχιστον τα στοιχεία της παραγράφου 2.

Υπό την έννοια αυτή, η προκήρυξη μπορεί να περιέχει και άλλα στοιχεία, στα οποία παραπέμπουν οι επιμέρους διατάξεις του νέου Νόμου ή και πρόσθετα στοιχεία, με την προϋπόθεση ότι αυτά δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του Νόμου.

Η προκήρυξη αφορά στη διαδικασία ανάθεσης τόσο της προκαταρκτικής μελέτης, όσο και της προμελέτης.

Η διαδικασία του διαγωνισμού οργανώνεται σε δύο διακριτά στάδια: Προηγείται το στάδιο της διαπίστωσης α) του δικαιώματος συμμετοχής, β) της προσωπικής και επαγγελματικής καταλληλότητας και γ) η ποιοτική επιλογή με γνώμονα ειδικά προσόντα τεχνικής ικανότητας που τέθηκαν στην προκήρυξη. Η διαδικασία επιλογής, στόχο έχει να διακρίνει ανάμεσα στους υποψηφίους εκείνους που είναι κατάλληλοι να αναλάβουν τη συγκεκριμένη μελέτη ή υπηρεσία.

Ακολουθεί το στάδιο της ανάθεσης, με αξιολόγηση και βαθμολόγηση του περιεχομένου των τεχνικών προσφορών και εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης. Η διαδικασία ανάθεσης σκοπό έχει να διακρίνει την πλέον συμφέρουσα, ανάμεσα στις προσφορές που κατέθεσαν οι υποψήφιοι οι οποίοι κρίθηκαν προηγουμένως ως κατάλληλοι.

Τα κριτήρια ανάθεσης της προκαταρκτικής μελέτης ορίζονται κατά φθίνουσα σειρά βαρύτητας. Η αναφορά των κριτηρίων για την ανάθεση των προκαταρκτικών μελετών είναι περιοριστική, δηλαδή δεν επιτρέπεται η παράλειψη οποιουδήποτε από αυτά ή ο καθορισμός και άλλων επιπλέον κριτηρίων.

Με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε καθορίζεται ανώτερο και κατώτατο όριο στα ποσοστά βαρύτητας των κριτηρίων. Μέχρι την έκδοση της απόφασης τα ποσοστά ορίζονται στην προκήρυξη.

Τα κριτήρια και τα υποκριτήρια ανάθεσης της **προμελέτης** αναφέρονται και αναλύονται στην παράγραφο 9. Με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε καθορίζονται οι επιμέρους συντελεστές βαρύτητας των υποκριτηρίων ενώ μπορεί να εξειδικεύεται ή να προστίθενται και άλλα υποκριτήρια. Μέχρι την έκδοσης της απόφασης, οι συντελεστές καθορίζονται στην προκήρυξη. Η βαρύτητα της τεχνικής προσφοράς στην τελική βαθμολογία ανέρχεται σε 85% και της οικονομικής σε 15%.

Οι τεχνικές προσφορές βαθμολογούνται με τα κριτήρια της παρ. 9 και θεωρούνται αποδεκτές, εφόσον η σταθμισμένη βαθμολογία τους υπερβαίνει τις 60 μονάδες. Στα υποδείγματα προκηρύξεων προβλέπεται τρόπος υπολογισμού της σταθμισμένης και της συνολικής βαθμολογίας

Η οικονομική προσφορά για την προμελέτη αναλύεται σε μονάδες φυσικού αντικείμενου και τιμή επ' αυτών. Η τιμή αυτή, για να είναι παραδεκτή η προσφορά, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, ούτε να υπολείπεται, τα όρια των τιμών που τίθενται με την Υπουργική Απόφαση της παραγράφου 10 του άρθρου 42. Οι τιμές της προσφοράς αναφέρονται στις μονάδες φυσικού αντικείμενου, όπως τις προσδιορίζει η ίδια η προκαταρκτική μελέτη του προσφέροντος.

Μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε για τον ενιαίο τρόπο βαθμολόγησης, αυτός προβλέπεται στη διακήρυξη (παρ. 9, τελευταίο εδάφιο)

Επίσης προσδιορίζονται και οι λοιπές, πέραν της κατακύρωσης του διαγωνισμού, αρμοδιότητες της Προϊσταμένης Αρχής (παρ.12) Στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, η Προϊσταμένη Αρχή έχει γενικά αρμοδιότητες αυτεπάγγελτης εκτίμησης της νομιμότητας και **της σκοπιμότητας** της ανάθεσης.

Τέλος, ρυθμίζονται και οι περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, η έγκριση της προκαταρκτικής μελέτης υπόκειται σε εγκρίσεις και

αδειοδοτήσεις άλλων Αρχών, όπως η Αρχή που ελέγχει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του σχεδιαζόμενου έργου.

Οι προκαταρκτικές μελέτες που εκπονήθηκαν από τους αναδόχους αμείβονται κατά την προκήρυξη αν κριθούν παραδεκτές από ποιοτική άποψη (δηλ. βαθμολογούνται τουλάχιστον με 60 μονάδες) και περιέρχονται στην κυριότητα της Αναθέτουσας Αρχής (παρ. 14).

ΑΡΘΡΟ 7

Ανάθεση οριστικής μελέτης ή άλλων σταδίων εκτός προκαταρκτικών μελετών

Η διαδικασία του άρθρου αυτού εφαρμόζεται όταν ανατίθεται μόνο η οριστική μελέτη ή όλα τα προβλεπόμενα από τις τεχνικές προδιαγραφές στάδια των μελετών, υπό τις προϋποθέσεις και τους όρους της παραγράφου 5 του άρθρου 5.

Η διαδικασία που ακολουθείται είναι, είτε η ανοικτή, είτε η κλειστή, με την τήρηση των προβλεπόμενων στο Νόμο προϋποθέσεων τους. Στις διατάξεις του άρθρου αυτού προσδιορίζεται το αναγκαίο περιεχόμενο της προκήρυξης, το περιεχόμενο του φακέλου τεχνικής προσφοράς, τα κριτήρια ανάθεσης, καθώς και τα ποσοστά βαρύτητας αυτών.

Η ανάδειξη του αναδόχου της οριστικής μελέτης γίνεται με στάθμιση της βαθμολογίας της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς του. Μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε για τον ενιαίο τρόπο βαθμολόγησης, αυτός προβλέπεται στη διακήρυξη (παρ. 6).

Επισημαίνεται ότι στη διαδικασία του άρθρου 7, η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίζει για την έγκριση ή μη του αποτελέσματος του διαγωνισμού με **τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού.**

Τέλος, προβλέπεται ότι, εάν δεν καταστεί δυνατή η ανάθεση στον πρώτο κατά σειρά βαθμολογίας, για λόγους που αφορούν τον ίδιο, μπορεί να γίνει ανάθεση στο δεύτερο κατά σειρά κατάταξης ή και στον τρίτο (παρ. 11).

Σημειώνεται ότι παρόμοια δυνατότητα δεν υφίσταται στην περίπτωση ανάθεσης με τη διαδικασία του άρθρου 6.

ΑΡΘΡΟ 8

Συμφωνίες-πλαίσιο

Με το άρθρο 8 εισάγεται ο θεσμός των συμφωνιών - πλαίσιο, που περιλαμβάνεται στη νέα οδηγία 2004/18/ΕΚ, που σκοπό έχει να διευκολύνει τις αναθέτουσες Αρχές, ώστε να μην είναι αναγκασμένες να προσφεύγουν σε πολλές επί μέρους μικρές όμοιες συμβάσεις με ιδιαίτερη διαδικασία ανάθεσης για την κάθε μια, όταν πρόκειται να παραχθεί ένα σύνολο όμοιων μελετών ή υπηρεσιών, για τις οποίες δεν είναι εκ των προτέρων γνωστά κάποια στοιχεία, όπως οι ποσότητες εργασιών ή ο χρόνος που θα καταστούν αυτές αναγκαίες. Για την σύναψη της συμφωνίας πλαίσιο απαιτείται **γνώμη** του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου (παρ. 1). Η διαδικασία που τηρείται για την ανάθεση είναι αυτή που περιγράφεται στο άρθρο 7, με τις προσθήκες ή αναγκαίες αλλαγές που περιλαμβάνονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, λόγω των ιδιομορφιών της συμφωνίας-πλαίσιο.

Ο διαγωνισμός διεξάγεται για την σύναψη της συμφωνίας-πλαίσιο, συμφωνούνται οι τιμές για τις υπηρεσίες που θα παρασχεθούν εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος (όχι μεγαλύτερου των τριών χρόνων), ανακηρύσσεται ο ανάδοχος και όταν η Αναθέτουσα Αρχή χρειαστεί τις υπηρεσίες του, προσδιορίζει τις επιθυμητές ποσότητες και τον καλεί για σύναψη επιμέρους σύμβασης με τις ήδη συμφωνημένες τιμές. Για την ανάθεση των επιμέρους συμβάσεων δεν ακολουθείται ιδιαίτερη διαδικασία (δημοσιεύσεις, υποβολή δικαιολογητικών συμμετοχής κ.λ.π.).

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για τον καθορισμό των δικαιουμένων να λάβουν μέρος σε διαγωνισμούς για τη σύναψη συμφωνιών - πλαίσιο, τίθενται δε περιορισμοί στη σύναψή τους, έτσι ώστε να μην γίνεται κατάχρηση ενός απαραίτητου κατ' αρχήν εργαλείου (παρ. 3).

Ως κριτήριο ανάθεσης ορίζεται η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και λαμβάνονται υπόψη τόσο η ποιότητα της τεχνικής προσφοράς του υποψηφίου, όσο και η οικονομική του προσφορά (παρ. 6). Η βαρύτητα του κριτηρίου της τεχνικής προσφοράς στη συνολική βαθμολογία ορίζεται σε 75% και της οικονομικής προσφοράς σε 25%. Ο τρόπος βαθμολόγησης της οικονομικής προσφοράς ορίζεται με απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Μέχρι να εκδοθεί η απόφαση αυτή ο τρόπος βαθμολόγησης ορίζεται στην προκήρυξη.

Τέλος, στην παράγραφο 7 του άρθρου αυτού θεσπίζεται ιδιαίτερη διαδικασία για την ανάθεση των επιμέρους συμβάσεων.

ΑΡΘΡΟ 9

Διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παροχής υπηρεσιών

Στο άρθρο 9 ρυθμίζεται η διαδικασία ανάθεσης των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου και δεν αποτελούν μελέτες, κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ.2. Στην παράγραφο 1 προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί ο κύριος του έργου να προχωρήσει στην προκήρυξη ανάθεσης υπηρεσιών.

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αντικαθιστούν τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 6 του Ν. 1418/84, η οποία και **καταργείται** (άρθρο 46 παρ. 2β). Αντιθέτως η διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 6 διατηρείται σε ισχύ, μόνον όμως για συμβάσεις με προεκτιμώμενη αμοιβή **κάτω του ορίου εφαρμογής** της κοινοτικής Οδηγίας (άρθρο 46 παρ. 1α).

Η σύμβαση υπηρεσιών του άρθρου αυτού ανατίθεται είτε με την ανοικτή, είτε με την κλειστή διαδικασία. Για την έγκριση της σχετικής προκήρυξης απαιτούνται προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παρ. 1, δηλαδή:

- ιδιαιτερότητα του έργου ή ανεπάρκεια της τεχνικής Υπηρεσίας του Κυρίου του έργου
- αιτιολογημένη άρνηση των αρχών και υπηρεσιών της παρ. 1 του άρθρου 3 να ανταποκριθούν
- γνωμοδότηση Τεχνικού συμβουλίου και μάλιστα όχι του ίδιου του κυρίου του έργου, αλλά του Υπουργείου που τον εποπτεύει ή επικουρικά της Γ.Γ.Δ.Ε του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε).

Το ελάχιστο περιεχόμενο της προκήρυξης αναφέρεται στην παράγραφο 2, το περιεχόμενο του φακέλου της τεχνικής προσφοράς στην παράγραφο 4, ο τρόπος σύνταξης της οικονομικής προσφοράς στην παράγραφο 5 και τα κριτήρια ανάθεσης και η βαρύτητα των κριτηρίων στο σύνολο της βαθμολογίας στην παράγραφο 6.

Και στην περίπτωση της ανάθεσης σύμβασης παροχής υπηρεσιών, η πλέον συμφέρουσα προσφορά προκύπτει από τη στάθμιση τεχνικής και οικονομικής προσφοράς.

Κατά τα λοιπά, σύμφωνα με την παρ. 7, η διαδικασία ανάθεσης ταυτίζεται με την περιγραφόμενη στο άρθρο 7.

ΑΡΘΡΟ 10

Διαδικασία ανάθεσης με διαπραγματεύσεις

Στο άρθρο 10 ρυθμίζεται η εξαιρετική περίπτωση της ανάθεσης συμβάσεων του Νόμου αυτού με διαπραγμάτευση, σύμφωνα με το πνεύμα των διατάξεων των κοινοτικών Οδηγιών 2004/18/EK και 2004/17/EK.

Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η διαδικασία με διαπραγμάτευση είναι εξαιρετική και γι' αυτό πρέπει η σχετική διάταξη του Νόμου να ερμηνεύεται στενά.

Οι περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται η ανάθεση συμβάσεων με διαπραγμάτευση, αναφέρονται μία προς μία στις παρ. 1 και 2 του άρθρου. Κατ' αρχήν επαναλαμβάνονται ορισμένες από τις περιπτώσεις που προβλέπει η κοινοτική Οδηγία και προστίθεται η περίπτωση στ' της παρ. 2, που εφαρμόζεται όταν συντρέχει **επείγουσα περίπτωση** για ανάθεση **μελέτης** (όχι σύμβασης υπηρεσιών) με προεκτιμώμενη αμοιβή **μέχρι 15.000 ΕΥΡΩ** (χωρίς ΦΠΑ), ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου και σύμφωνα με τις λοιπές προϋποθέσεις που θέτει ο Νόμος. Η παραβίαση των όρων της περίπτωσης αυτής συνεπάγεται ακυρότητα της διαδικασίας.

Στις παραγράφους 3, 4 και 5 καθορίζεται ένα ελάχιστο πλαίσιο όρων διεξαγωγής της διαδικασίας με διαπραγμάτευση, ώστε να διασφαλιστεί η νομιμότητα της εφαρμογής της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 11

Τεχνικές προδιαγραφές

Οι μελέτες εκπονούνται σήμερα με τις υφιστάμενες τεχνικές προδιαγραφές, που περιέχονται κατά κύριο λόγο στο Π.Δ. 696/74.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι, ο ανάδοχος της σύμβασης εκπόνησης μελέτης ή παροχής υπηρεσιών εκπληρώνει την παροχή του, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ισχύουν όταν συνάπτεται η σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς που θέτουν οι διατάξεις των οδηγιών 2004/18/ΕΚ και 2004/17/ΕΚ. Τροποποιήσεις των προδιαγραφών που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης και θέτουν ζήτημα υποχρεωτικής προσαρμογής της παροχής του αναδόχου στις νέες προδιαγραφές, θέτουν αυτονόητα και ζήτημα αναπροσαρμογής της συμβατικής σχέσης κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

Για μελέτες και υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, για τις οποίες δεν υφίστανται προδιαγραφές, προβλέπεται η έκδοση σχετικού Προεδρικού Διατάγματος, με το οποίο μπορεί να παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε να ρυθμίζει θέματα ειδικής φύσης με απόφασή του (παρ. 2).

Ο προϋπολογισμός του έργου που συντάσσεται από τον μελετητή, στα πλαίσια εκπλήρωσης της παροχής του, λαμβάνει υπόψη για την τιμολόγηση των εργασιών τα ενιαία τιμολόγια του Ν. 3263/04 (παρ. 3).

Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε για την έγκριση προτύπων τευχών προκήρυξης και λοιπών, υποχρεωτικών μετά την έγκρισή τους, στοιχείων και εντύπων διαγωνισμών, διατηρουμένης της δυνατότητας των αναθετουσών αρχών να προσθέτουν επιπλέον όρους που δεν έρχονται σε αντίθεση με τις ισχύουσες διατάξεις (παρ. 4).

ΑΡΘΡΟ 12

Δημοσιεύσεις των προκηρύξεων

Στο άρθρο αυτό αναφέρονται οι υποχρεωτικές δημοσιεύσεις των προκηρύξεων στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στον ελληνικό Τύπο, στο Ενημερωτικό Δελτίο και στην ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε, σε συνάρτηση με το ύψος της

προεκτιμώμενης αμοιβής και την υποχρέωση ή μη εφαρμογής των κανόνων των σχετικών κοινοτικών οδηγιών.

Τέλος, επισημαίνεται ότι οι αποφάσεις ανάθεσης σύμβασης του Νόμου αυτού, καθώς και των συμβάσεων ανάθεσης έργου με μελέτη-κατασκευή, αποστέλλονται για δημοσίευση στο Ενημερωτικό Δελτίο του Τ.Ε.Ε.

Για τη δημοσίευση των προκηρύξεων, αποφάσεων κ.λ.π. στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, χρησιμοποιούνται τα τυποποιημένα έντυπα του Π.Δ/τος 101/2003.

ΑΡΘΡΟ 13

Παραλαβή αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος – προσφοράς

Στο άρθρο αυτό καθιερώνονται, κατά περίπτωση, τα χρονικά διαστήματα που πρέπει να τηρηθούν από τις Αναθέτουσες Αρχές, από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης προς δημοσίευση, μέχρι την ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Το χρονικό διάστημα αυτό θεωρείται κρίσιμο, επειδή αντιστοιχεί στο χρόνο προπαρασκευής των υποψηφίων.

Η γενική αρχή που διέπει τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού είναι ότι, το διάστημα που παρέχεται για την προπαρασκευή των υποψηφίων πρέπει να είναι ανάλογο της ιδιαιτερότητας και πολυπλοκότητας της κάθε σύμβασης και κυρίως όχι μικρότερο των ελαχίστων οριζόμενων προθεσμιών.

Η αποστολή της προκήρυξης προς δημοσίευση αποτελεί κατά κανόνα το εναρκτήριο γεγονός της προθεσμίας. **Εξαιρείται** η περίπτωση δημοσίευσης των προκηρύξεων στις ελληνικές εφημερίδες (όχι στο Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ, για το οποίο ισχύει ο κανόνας, δηλαδή η έναρξη από την αποστολή της) για συμβάσεις με προεκτιμώμενη αμοιβή κάτω του ορίου εφαρμογής των οδηγιών, οπότε η προθεσμία (30 ημερών) αρχίζει από τη δημοσίευση της προκήρυξης και όχι την αποστολή της.

Σημειώνεται επίσης προς αποφυγή παρερμηνείας ότι, η ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης για δημοσίευση, καθώς και η ημερομηνία υποβολής των προσφορών δεν προσμετρώνται στον υπολογισμό της προθεσμίας.

Στην παράγραφο 5 προβλέπεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης κατά της προκήρυξης από όσους διαθέτουν δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό.

ΑΡΘΡΟ 14

Δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζεται το δικαίωμα συμμετοχής στους διαγωνισμούς του νόμου αυτού, διαφόρων κατηγοριών υποψηφίων, ανάλογα με την χώρα προέλευσης ή εγκατάστασής τους.

Στην παράγραφο 1 τονίζονται οι αρχές που θεσπίζει το κοινοτικό δίκαιο (Συνθήκη και Οδηγίες) και πρέπει να τηρούν οι αναθέτουσες αρχές στη διεξαγωγή των διαγωνισμών, δηλαδή της ίσης μεταχείρισης, της αποφυγής διακρίσεων με βάση την εθνικότητα και της διαφάνειας.

Οι ημεδαποί μελετητές συμμετέχουν στις διαδικασίες για την ανάθεση σύμβασης εκπόνησης μελετών και παροχής υπηρεσιών που αφορούν μελέτες (λ.χ. υποστήριξη στη διαδικασία ανάθεσης, διοίκηση, επίβλεψη μελέτης, έλεγχος μελέτης κ.ο.κ.), με την προσκόμιση του πτυχίου τους, που πρέπει να αντιστοιχεί στις καλούμενες τάξεις και κατηγορίες. Το πτυχίο αυτό αποτελεί καταρχήν επαρκή πιστοποίηση της τεχνικής καταλληλότητας του μελετητή.

Η εγγραφή στο Μητρώο πρέπει να διατηρείται καθόλη τη διάρκεια του διαγωνισμού μέχρι την ανάθεση της σύμβασης. Αν, μετά την υποβολή προσφοράς, κάποιος διαγωνιζόμενος αναθεώρησε το πτυχίο του και κατατάχθηκε σε τάξη μεγαλύτερη, που

δεν θα είχε δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό, εξακολουθεί αυτός να συμμετέχει νόμιμα και δεν έχει κώλυμα ανάθεσης της σύμβασης. Όμως αν η αναθεώρηση κατέληξε σε χαμηλότερη τάξη, που δεν είχε δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό τότε αποκλείεται (παρ. 2).

Στους διαγωνισμούς για την **ανάθεση υπηρεσιών επίβλεψης δημοσίου έργου**, οι υποψήφιοι πρέπει αφενός να είναι γραμμένοι στο Μητρώο του άρθρου 39, αφετέρου δε πρέπει να αποδείξουν ότι διαθέτουν εμπειρία από την κατασκευή ή την επίβλεψη αντίστοιχων έργων (παρ. 3). Αν ο ίδιος ο συμμετέχων δεν έχει εμπειρία, μπορεί να συμμετέχει στην ομάδα παροχής της υπηρεσίας (δηλαδή επίβλεψης), μηχανικός με εμπειρία στην επίβλεψη έργων, που μπορεί να είναι γραμμένος και στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ), αρκεί να μην έχει κώλυμα προς τούτο, δηλαδή να μην είναι την ίδια χρονική περίοδο εγγεγραμμένος στο Μ.Ε.ΕΠ. ή να έχει δεσμευμένο το πτυχίο του σε εργοληπτική επιχείρηση (περ. γ' και ε' της παρ. 2 του άρθρου 39).

Στις διαδικασίες για την ανάθεση των λοιπών υπηρεσιών (που αφορούν δηλαδή υποστήριξη των υπηρεσιών του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής στην ανάθεση ή την εκτέλεση έργου) δικαίωμα συμμετοχής έχουν, σύμφωνα με την παρ. 4, οι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του άρθρου 39 και επιπλέον όσοι είναι πιστοποιημένοι σε οργανισμό πιστοποίησης (λ.χ. ISO).

Στην παράγραφο 5, που ενσωματώνει τις σχετικές διατάξεις των Κοινοτικών Οδηγιών 2004/18/ΕΚ και 2004/17/ΕΚ, προβλέπεται το δικαίωμα συμμετοχής των φυσικών ή νομικών προσώπων, που προέρχονται από τα κράτη - μέλη της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ. ή τρίτων χωρών που καλύπτονται από τη Συμφωνία περί Δημοσίων Συμβάσεων του Π.Ο.Ε. Με την προκήρυξη ζητείται από τους ενδιαφερόμενους που δεν έχουν εγκατάσταση στην Ελλάδα, να προσκομίσουν καταρχήν αποδείξεις περί της εγγραφής τους σε Μητρώα (επαγγελματικά ή εμπορικά) της χώρας εγκατάστασής τους και επιπλέον ειδική έγκριση από οργανισμό της χώρας τους ή ειδικό αποδεικτικό έγγραφο, από όπου θα προκύπτει ότι είναι μέλη του οργανισμού, εάν, κατά το δίκαιο της χώρας εγκατάστασής τους, η ειδική έγκριση ή η ιδιότητα του μέλους είναι απαραίτητη για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών (παρ. 6).

Στην παράγραφο 7 ρυθμίζεται και το δικαίωμα συμμετοχής των αλλοδαπών που προέρχονται από χώρες εκτός Ε.Ε. και Ε.Ο.Χ.

Με την παρ. 8 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ να καθορίζει με απόφασή του περιπτώσεις μειονεκτικών περιοχών της χώρας, στις οποίες, οι έχοντες επαγγελματική εγκατάσταση αποκτούν προνομιακή μεταχείριση σε διαγωνισμούς μικρού αντικειμένου.

ΑΡΘΡΟ 15

Έλεγχος της καταλληλότητας των υποψηφίων

Στο άρθρο 15 ρυθμίζεται η διαδικασία και οι λεπτομέρειες του ελέγχου καταλληλότητας και της διενέργειας ποιοτικής επιλογής των υποψηφίων.

Στους διαγωνισμούς του νόμου αυτού δεν υποβάλλονται με το φάκελο προσφοράς τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο άρθρο 16 του Νόμου και αφορούν στην προσωπική κατάσταση των υποψηφίων (ποινικό μητρώο, εκπλήρωση ασφαλιστικών ή φορολογικών υποχρεώσεων κλπ), αλλά **υπεύθυνη δήλωση** του υποψηφίου, με την οποία βεβαιώνεται ότι δεν συντρέχει στο πρόσωπό του κανένας από τους λόγους αποκλεισμού που αναφέρονται στο νόμο. Ο έλεγχος των δικαιολογητικών προσωπικής κατάστασης του άρθρου 16 περιορίζεται μόνο στον ανάδοχο της σύμβασης.

Τα ελάχιστα επίπεδα της απαιτούμενης για την εκτέλεση της σύμβασης **τεχνικής καταλληλότητας (γενική εμπειρία)** τίθενται στην προκήρυξη και για την απόδειξή τους τηρούνται οι διατάξεις του άρθρου 17. Για τους Μελετητές και τις Εταιρείες Μελετών που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα και διαθέτουν πτυχίο του

Μητρώου Μελετητών και του Μητρώου Εταιρειών μελετών αντίστοιχα, αρκεί η εγγραφή στα Μητρώα αυτά, για την απόδειξη της γενικής τους εμπειρίας, που αντιστοιχεί στην τάξη και στην κατηγορία εγγραφής (παρ. 2).

Εφόσον η Αναθέτουσα Αρχή δεν αρκείται στην γενική εμπειρία που καλύπτεται από την εγγραφή των υποψηφίων στα αντίστοιχα Μητρώα του άρθρου 39, μπορεί να ζητά με την προκήρυξη του διαγωνισμού όσα από τα δικαιολογητικά του άρθρου 17 θεωρεί απαραίτητα, για τη διαπίστωση ειδικής επαγγελματικής και τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων. Μπορεί λ.χ. να ζητά εμπειρία σε παρεμφερείς μελέτες και υπηρεσίες, που αποκτήθηκε το τελευταίο πριν τη διεξαγωγή του διαγωνισμού διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 5 ετών και μεγαλύτερο των 15 ετών, ανάλογα με την πολυπλοκότητα και το εξειδικευμένο αντικείμενο τη σύμβασης. Όταν η διαθέσιμη εμπειρία περιορίζεται σε λίγα πρόσωπα, το χρονικό διάστημα πρέπει να είναι μεγαλύτερο, ώστε να υπηρετείται αποτελεσματικότερα ο ανταγωνισμός. Τα δικαιολογητικά αυτά προσκομίζονται μαζί με το φάκελο των τυπικών δικαιολογητικών και ελέγχονται στην α' φάση των διαγωνισμών, δηλαδή τη φάση διαπίστωσης της καταλληλότητας.

Οι απαιτήσεις τόσο της γενικής, όσο και της ειδικής εμπειρίας και εν γένει της καταλληλότητας πρέπει να τηρούν την αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των ημεδαπών και των αλλοδαπών υποψηφίων. Αν οι αλλοδαποί επικαλούνται την εγγραφή τους σε επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων παρεχόντων υπηρεσίες, η Αναθέτουσα Αρχή υποχρεούται να θεωρήσει ως αποδεδειγμένες τις πληροφορίες αυτές.

Οι Αναθέτουσες Αρχές υποχρεούνται σε κάθε περίπτωση να τηρούν την αρχή της ίσης μεταχείρισης και να μην θέτουν τους υποψήφιους από τα κράτη μέλη της Ε.Ε και του Ε.Ο.Χ σε δυσμενέστερη θέση από τους ημεδαπούς. Έτσι δεν μπορούν να τους υποχρεώνουν να αποδείξουν την εγγραφή σε κατάλογο, εάν τα κράτη καταγωγής τους δεν τηρούν τέτοιους καταλόγους, ούτε επιτρέπεται να ζητούν περισσότερες πληροφορίες από αυτές που ζητούν από τους ημεδαπούς υποψηφίους (παρ. 6).

ΑΡΘΡΟ 16

Προσωπική κατάσταση του υποψηφίου ή του προσφέροντα

Στο άρθρο 16 ορίζονται οι προϋποθέσεις αποκλεισμού των υποψηφίων για λόγους που αφορούν την προσωπική τους κατάσταση και τα έγγραφα δικαιολογητικά με τα οποία μπορεί να αποδειχθεί η κατάσταση αυτή.

Η παράγραφος 1 αφορά σε αδικήματα που περιέχονται στην Οδηγία 2004/18/ΕΚ και οδηγούν υποχρεωτικά στον αποκλεισμό του υποψηφίου και η παράγραφος 2 αφορά σε νομικές και πραγματικές καταστάσεις, οι οποίες οδηγούν επίσης στον αποκλεισμό των υποψηφίων (κήρυξη σε πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, καταδίκη σε αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική διαγωγή κλπ).

Η παράγραφος 3 αναφέρει τα δικαιολογητικά με τα οποία αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των παραγράφων 1 και 2.

Στην παράγραφο 4 καθορίζονται για πρώτη φορά στην ελληνική νομοθεσία συγκεκριμένα **αδικήματα** που σχετίζονται με την επαγγελματική διαγωγή των υποψηφίων και εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε να ορίσει το χρονικό διάστημα για το οποίο θα ισχύει ο αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς.

ΑΡΘΡΟ 17

Έλεγχος τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας

Ο έλεγχος της τεχνικής και επαγγελματικής καταλληλότητας διεξάγεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17. Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να ζητεί όλα ή κάποια από τα

δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παράγραφο 1, **δεν μπορεί** όμως να θέτει άλλες προϋποθέσεις και να ζητεί πρόσθετα δικαιολογητικά.

Επίσης ορίζεται ότι, μπορεί ο υποψήφιος να επικαλείται την ικανότητα άλλων προσώπων, εφόσον αποδεικνύει ότι θα τεθεί στη διάθεσή του, στην περίπτωση που θα του ανατεθεί τη σύμβαση (παρ. 3). Η τελευταία αυτή δυνατότητα υιοθετήθηκε από τις Κοινοτικές Οδηγίες 2004/17/EK και 2004/18/EK, μετά από σχετική νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και εφαρμόζεται μόνο σε διαγωνισμούς με προεκτιμώμενη αμοιβή άνω του ορίου εφαρμογής των ως άνω Οδηγιών.

ΑΡΘΡΟ 18

Υποκατάσταση ή αλλαγή μέλους εταιρείας, σύμπραξης ή κοινοπραξίας κατά τη διαδικασία ανάθεσης

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού επιλύονται με σαφή τρόπο τα θέματα που προκύπτουν σε περίπτωση πτώχευσης, υποβιβασμού, θανάτου και γενικά απώλειας της ιδιότητας του υποψήφιου μελετητή ή εταιρείας/γραφείων μελετών, όταν ο διαγωνισμός βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη. Τίθεται επίσης γενική απαγόρευση οποιασδήποτε αλλαγής στη σύνθεση των υποψηφίων, μετά την περάτωση του σταδίου ελέγχου της καταλληλότητας των υποψηφίων (παρ. 3).

ΑΡΘΡΟ 19

Μελέτες εργολαβικών συμβάσεων

Στο άρθρο αυτό ορίζεται ότι η υποβαλλόμενη κατά την εκτέλεση δημοσίου έργου μελέτη (κατ'εφαρμογή του συστήματος προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή, ή σε περίπτωση τροποποίησης της υφιστάμενης μελέτης) πρέπει να έχει συνταγεί από μελετητή με τα αντίστοιχα προσόντα, τον οποίο ο κατασκευαστής του έργου έχει γνωστοποιήσει πριν την έναρξη της εκπόνησης στην αναθέτουσα αρχή ή στον εργοδότη και έχει γίνει αποδεκτός, ρητά ή σιωπηρά (παρ. 1).

Η αντικατάσταση του γνωστοποιηθέντος κατά τα ανωτέρω μελετητή υπόκειται στην έγκριση της αναθέτουσας αρχής ή του εργοδότη (παρ. 2).

Η αμοιβή του μελετητή υπολογίζεται κατά τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 4 του νόμου (παρ. 3). Με υπουργική απόφαση μπορεί να καθορίζεται ιδιαίτερος τρόπος καταβολής της αμοιβής του μελετητή στις περιπτώσεις αυτές.

ΑΡΘΡΟ 20

Κοινοπραξίες – Συμπράξεις

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζεται λεπτομερώς η συμμετοχή στις διαδικασίες των διαγωνισμών των κοινοπραξιών και των συμπράξεων.

Οι κοινοπραξίες και συμπράξεις εκδηλώνονται με τον ίδιο τρόπο, δηλαδή με σχετική δήλωση των κοινοπρακτούντων ή συμπραττόντων, κατά την υποβολή αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και προσφοράς. Οι κοινοπραξίες συστήνονται μετά την ανάθεση της σύμβασης και η κατανομή της αμοιβής μεταξύ των μελών τους γίνεται σύμφωνα με τους όρους του κοινοπρακτικού. Οι συμπράξεις πρέπει να υποβάλλουν δήλωση περί του τρόπου κατανομής της αμοιβής. Ο τρόπος αυτός μπορεί να τροποποιηθεί εκ των υστέρων, κατά την εκτέλεση της σύμβασης, με αίτηση των συμπραττόντων και έγκριση της υπηρεσίας.

Όταν εκδηλώνεται σύμπραξη στην ίδια κατηγορία μελέτης οι συμπράττοντες δεν επιτρέπεται να είναι περισσότεροι των τριών (στην ίδια κατηγορία). Στις κοινοπραξίες δεν υφίσταται παρόμοιος περιορισμός.

Συμπράξεις και κοινοπραξίες ορίζουν τον εκπρόσωπό τους κατά την υποβολή της προσφοράς τους. Οι υποβαλλόμενες προσφορές και αιτήσεις, καθώς και οι ενστάσεις και προσφυγές που υποβάλλονται στη διαδικασία του διαγωνισμού υπογράφονται είτε απ' όλα τα μέλη είτε από τον κοινό εκπρόσωπο. Κατά λοιπά κοινοπραξίες και συμπράξεις ρυθμίζονται ενιαία από τις διατάξεις του νόμου αυτού, με σκοπό τη λειτουργικότητα των σχετικών ρυθμίσεων.

Ιδιαίτερα επισημαίνονται οι εξής διατάξεις του άρθρου αυτού :

- Η παράγραφος 3, που ορίζει ότι η διαπίστωση έλλειψης των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 16 αφορά όλα τα μέλη της σύμπραξης ή της κοινοπραξίας, ενώ την τεχνική καταλληλότητα στα επίπεδα που τίθενται με την προκήρυξη οφείλει να εκπληρώνει ένας τουλάχιστον εκ των συμπραττόντων ή κοινοπρακτούντων στην ίδια κατηγορία μελέτης.

- Η παράγραφος 4, με την οποία ορίζεται ότι στην περίπτωση κατά την οποία σε ορισμένες κατηγορίες μελετών υφίστανται ελάχιστοι εγγεγραμμένοι μελετητές ή εταιρείες μελετών της καλούμενης τάξης, επιτρέπεται, ύστερα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου να μετέχουν μελετητές με πτυχίο της αμέσως ανώτερης ή και κατώτερης τάξης.

ΑΡΘΡΟ 21

Επιτροπή Διαγωνισμού

Στο άρθρο αυτό ορίζεται η συγκρότηση των Επιτροπών Διαγωνισμού, είτε από τρία μέλη, υπαλλήλους με εμπειρία ή προσόντα σχετικά με το αντικείμενο της προς ανάθεση σύμβασης, είτε, εξαιρετικά, από πέντε μέλη με τα ίδια προσόντα. Και στις δύο περιπτώσεις το ένα μέλος της Επιτροπής υποδεικνύεται από το Τ.Ε.Ε.

Με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε μπορεί να καθορίζονται σε ειδικές περιπτώσεις πρόσθετα προσόντα για τα μέλη της Επιτροπής.

Για τη συγκρότηση, σύνθεση, λειτουργία και αποφάσεις των Επιτροπών, ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 13 ως 15 του Ν. 2690/99.

ΑΡΘΡΟ 22

Ενημέρωση των υποψηφίων

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζεται το ζήτημα της ενημέρωσης των υποψηφίων από την Αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό. Κατ' αρχήν η Επιτροπή Διαγωνισμού τηρεί πρακτικά για τις ενέργειές της, στα οποία καταγράφονται οι ενέργειές της σχετικά με τη διαδικασία των διαγωνισμών και αιτιολογούνται οι αποφάσεις της. Η μειοψηφία που τυχόν σχηματίζεται καταχωρείται υποχρεωτικά (παρ. 1).

Τα πρακτικά της Επιτροπής Διαγωνισμού γνωστοποιούνται στους ενδιαφερόμενους υποψήφιους με τοιχοκόλλησή τους στον χώρο ανακοινώσεως της Υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό και κοινοποίηση (με επιστολή, FAX, ή e-mail) της σχετικής ανακοίνωσης, ενώ οι αποφάσεις της Προϊσταμένης Αρχής κοινοποιούνται στους διαγωνιζομένους ολόκληρες. Ο τρόπος κοινοποίησης (μεταξύ των τριών) ορίζεται από την Αναθέτουσα Αρχή στην προκήρυξη (παρ. 2).

Στην παράγραφο 3 καθιερώνεται τεκμήριο γνώσης των εγγράφων που κοινοποιούνται κατά τα ανωτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ – ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΑΡΘΡΟ 23

Σύναψη της σύμβασης

Η έννοια της «σύμβασης» περιλαμβάνει όλα τα λεγόμενα συμβατικά τεύχη, όπως αυτά καθορίζονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού και συμπληρώνεται με την απόφαση της έγκρισης του αποτελέσματος (αλλιώς «κατακυρωτική απόφαση») και το ιδιωτικό συμφωνητικό που υπογράφεται μεταξύ του αναδόχου και του εργοδότη (παρ. 1). Για να αποφεύγονται συγχύσεις στις περιπτώσεις που οι όροι των διαφόρων συμβατικών τευχών δεν βρίσκονται σε συμφωνία μεταξύ τους, η προκήρυξη προσδιορίζει τη σειρά ισχύος των τευχών.

Σύμφωνα με γενικό κανόνα που ισχύει στις δημόσιες συμβάσεις, η σύμβαση συνάπτεται με **την κοινοποίηση της κατακυρωτικής απόφασης** στον ανάδοχο, όταν προηγείται διαγωνισμός (στις περιπτώσεις των άρθρων 6, 7, 8 και 9 του νόμου). Όταν συνάπτεται σύμβαση ύστερα από διαπραγμάτευση (κατά το άρθρο 10), τότε η σύμβαση συνάπτεται με την υπογραφή της σύμβασης (παρ. 2).

Στις παραγράφους 3 και 4 ρυθμίζονται α) οι λεπτομέρειες της υπογραφής του ιδιωτικού συμφωνητικού (με το οποίο δεν επιτρέπεται να τροποποιηθούν οι όροι των τευχών του διαγωνισμού, ούτε να προστεθούν νέοι όροι), η κατάθεση της εγγύησης καλής εκτέλεσης σε αντικατάσταση της εγγύησης συμμετοχής, καθώς και **η έκπτωση** του αναδόχου αν δεν προσέλθει για την υπογραφή της σύμβασης. Η έκπτωση του άρθρου αυτού είναι ιδιόρρυθμη, αφού δεν έχει προϋποθέσεις, διαδικασία και συνέπειες ανάλογες της «κοινής» έκπτωσης του άρθρου 33.

Υπενθυμίζεται η διάταξη της παρ. 11 του άρθρου 7, που ισχύει και στις περιπτώσεις των διαγωνισμών των άρθρων 8 και 9, κατά την οποία, αν ο ανάδοχος δεν προσκομίσει την εγγύηση καλής εκτέλεσης και κηρυχθεί έκπτωτος, η σύμβαση κατακυρώνεται στον δεύτερο κατά σειρά αξιολόγησης κ.ο.κ.

Τέλος στις παρ. 5 και 6 ρυθμίζονται η δήλωση της έδρας του αναδόχου κατά την υπογραφή της σύμβασης και ο ορισμός αντικλήτου.

ΑΡΘΡΟ 24 **Εγγυήσεις**

Με τη σύμβαση ο ανάδοχος δεσμεύεται να παράσχει, μέσα στην προθεσμία που αναφέρεται στην προκήρυξη και με τους κανόνες της τέχνης της επιστήμης και τους όρους των τευχών του διαγωνισμού, την μελέτη ή την υπηρεσία για την οποία κατέθεσε προσφορά στο διαγωνισμό. Η δέσμευση διασφαλίζεται με την κατάθεση εγγύησης καλής εκτέλεσης, που καλύπτει όλες τις αξιώσεις του εργοδότη από τη σύμβαση (παρ. 1). Το ποσό της εγγύησης ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του ποσού της προεκτιμώμενης αμοιβής του ανατιθέμενου (ή των ανατιθέμενων) σταδίου (-ων).

Στην παρ. 2 καθορίζεται ο τρόπος παροχής των εγγυήσεων, που ισχύει γενικά, τόσο για τις εγγυήσεις καλής εκτέλεσης, όσο και για τις εγγυήσεις συμμετοχής στους διαγωνισμούς, ή τις εγγυήσεις που παρέχονται για τις τμηματικές πληρωμές της αμοιβής του αναδόχου (άρθρο 30).

Σε περίπτωση υπογραφής συμπληρωματικής σύμβασης, κατατίθεται αντίστοιχη με το ποσό της εγγύησης (παρ. 3). Στην παράγραφο 4 αναφέρεται το αναγκαίο περιεχόμενο των εγγυητικών επιστολών προκειμένου αυτές να γίνουν αποδεκτές. Τονίζεται ότι οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης δεν επιτρέπεται να έχουν περιορισμένο χρόνο ισχύος.

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στα απαραίτητα στοιχεία, που πρέπει να αναγράφονται στις εγγυήσεις συμμετοχής, καθόσον είναι από τους πιο συνηθισμένους λόγους για τον αποκλεισμό υποψηφίων κατά την υποβολή προσφοράς. Η μη αναγραφή των απαραίτητων στοιχείων στην εγγύηση καλής εκτέλεσης έχει ως συνέπεια την μη αποδοχή της από την υπηρεσία.

Οι περί εγγυήσεων συμμετοχής ειδικότερες ρυθμίσεις περιλαμβάνονται στις προκηρύξεις των διαγωνισμών.

Η παράγραφος 5 ρυθμίζει τον τρόπο επιστροφής των εγγυητικών επιστολών. Οι εγγυήσεις δεν πρέπει να παρακρατούνται παραπάνω από το νόμιμο και απολύτως αναγκαίο χρονικό όριο, γιατί με τον τρόπο αυτό μπορεί να προκύψουν απαιτήσεις του αναδόχου για καταβολή αποζημίωσης (λ.χ. του ποσού που καταβάλλεται ως προμήθεια στις τράπεζες).

Η παράγραφος 6 ρυθμίζει την κατάπτωση της εγγύησης. Η κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης είναι πάντοτε δευτερογενής, πρέπει δηλαδή να έχει προηγηθεί διαδικασία η οποία κατέληξε στη διαπίστωση ότι ο ανάδοχος οφείλει στον εργοδότη χρηματικό ποσό (λ.χ. επιβολή ποινικής ρήτηρας, έκπτωση του αναδόχου, ελάττωμα που δεν αποκαταστάθηκε μετά τη νόμιμη διαδικασία). Για το λόγο αυτό η απόφαση για την κατάπτωση της εγγύησης προσβάλλεται με ένσταση, αλλά η ένσταση αυτή δεν αναστέλλει τη διαδικασία είσπραξης του ποσού.

ΑΡΘΡΟ 25

Διοίκηση σύμβασης μελέτης-παροχής υπηρεσιών

Στο άρθρο αυτό ορίζονται οι αρμοδιότητες της Διευθύνουσας Υπηρεσίας (παρ. 1), η διαδικασία ορισμού των επιβλεπόντων και τα προσόντα τους (παρ. 2), τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές τους (παρ. 3), πέραν των όσων ειδικώς ορίζονται στις κατ' ιδίαν διατάξεις του νόμου, η άσκηση της επίβλεψης (παρ. 4) και η υποχρέωση ενημέρωσης της Προϊσταμένης Αρχής από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία σε τακτά χρονικά διαστήματα, για την πρόοδο των εργασιών της σύμβασης.

Επιστάται ιδιαίτερα η προσοχή των αρμοδίων για την εκτέλεση της σύμβασης οργάνων στη διάταξη της παραγράφου 7, όπου προβλέπονται συγκεκριμένα οι περιπτώσεις πειθαρχικής τους ευθύνης για συγκεκριμένες πλημμέλειες στην άσκηση των καθηκόντων τους, καθώς και η επιβολή των πειθαρχικών ποινών.

ΑΡΘΡΟ 26

Υποκατάσταση του αναδόχου

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και οι λεπτομέρειες της υποκατάστασης του αναδόχου-φυσικού προσώπου, αλλά και η μεταβολή της σύνθεσης της εταιρείας ή της ομάδας που εκπονεί τη μελέτη, όπως και η μεταβολή της σύνθεσης της αναδόχου σύμπραξης ή της κοινοπραξίας.

Οι περιπτώσεις επιτρεπτής υποκατάστασης είναι εξαιρετικές: ο κανόνας είναι ότι η υποκατάσταση δεν επιτρέπεται (παρ. 1). Οι εξαιρέσεις τίθενται χάριν ολοκλήρωσης της συμβάσεως, όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις όπως λ.χ. θάνατος του μελετητή ή διαγραφή του από τα Μητρώα ή άλλη αντικειμενική αιτία που τον καθιστά ανίκανο στην εκπλήρωση της παροχής του. Το ίδιο εξαιρετικές και συγκεκριμένες είναι οι περιπτώσεις επιτρεπτής αντικατάστασης μέλους της αναδόχου εταιρείας /γραφείου μελετών, ή μέλους της αναδόχου σύμπραξης ή κοινοπραξίας.

ΑΡΘΡΟ 27

Προθεσμίες – Χρονοδιάγραμμα

Το άρθρο αυτό ρυθμίζει λεπτομερειακά τα σχετικά με τις προθεσμίες εκτέλεσης της σύμβασης ζητήματα, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιορρυθμία των συμβάσεων των μελετών, στις οποίες παρεμβάλλονται χρονικά διαστήματα που η μελετητική δράση δεν

μπορεί να συνεχισθεί, για λόγους που αφορούν τον κύριο του έργου (αδειοδοτήσεις, εγκρίσεις σταδίων, κ.λ.π.).

Συνεπώς και δεδομένου ότι η παραβίαση των προθεσμιών της σύμβασης συνεπάγεται πολλές και δυσμενείς εις βάρος των αναδόχων συνέπειες, λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι σχετικές διαδικασίες να καταστούν αντικειμενικές και ελέγξιμες, έτσι ώστε να λείψουν κατά το δυνατόν οι υποκειμενικές κρίσεις και οι προστριβές σχετικά με τις καθυστερήσεις στην εκτέλεση των εργασιών της σύμβασης και τον καθορισμό του υπαίτιου γι' αυτές. Οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 27 συμπληρώνονται με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 37, με την οποία η έγκριση των μελετών πρέπει να γίνεται σε τακτή προθεσμία δύο μηνών.

Μετά τις πιο πάνω διαπιστώσεις ο καθарός χρόνος της μελετητικής δράσης, που εξαρτάται από τον ανάδοχο και τον βαρύνει, διαχωρίζεται σαφώς από τον επιπρόσθετο χρόνο που περιλαμβάνει καθυστερήσεις μη οφειλόμενες στον ανάδοχο (παρ. 1).

Ο σχετικός διαχωρισμός αναφέρεται υποχρεωτικά στην προκήρυξη της μελέτης και ο ανάδοχος τον λαμβάνει υπόψη για τη σύνταξη του χρονοδιαγράμματός του (παρ. 2), το οποίο καθιστά συγκεκριμένη και εγκεκριμένη από την υπηρεσία τη δέσμευσή του όσον αφορά τους χρόνους εκτέλεσης.

Τα θέματα που αφορούν την παράταση των προθεσμιών και την οριακή προθεσμία ρυθμίζονται διεξοδικά στην παρ. 3, ενώ κατά την παρ. 4 οι διατάξεις του άρθρου εφαρμόζονται αναλογικά και στις συμπληρωματικές συμβάσεις που συνάπτονται στα πλαίσια της αρχικής σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 28

Ποινικές ρήτρες

Στο άρθρο αυτό ορίζονται οι προϋποθέσεις επιβολής ποινικών ρητρών και ο τρόπος υπολογισμού τους. Ποινικές ρήτρες επιβάλλονται με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για παραβίαση των καθαρών χρόνων της σύμβασης με υπαιτιότητα του αναδόχου. Υπάρχει διαφορετική αντιμετώπιση των ποινικών ρητρών για υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας και των τμηματικών προθεσμιών, αν ορίζονται τέτοιες στη σύμβαση. Για να επιβληθούν ποινικές ρήτρες στην περίπτωση των τμηματικών προθεσμιών, πρέπει να ορίζεται στη σύμβαση (στη Συγγραφή Υποχρεώσεων συγκεκριμένα) ο τρόπος υπολογισμού τους.

Αν η υπέρβαση του συμβατικού καθαρού χρόνου υπερβεί σε ποσοστό το 1/3 της συνολικής προθεσμίας, ο ανάδοχος κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος (παρ. 2).

Η σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης συνοδεύεται από ιδιαίτερη προθεσμία (παρ. 4).

Στην παράγραφο 5 ορίζονται οι συνέπειες υπέρβασης των τμηματικών προθεσμιών της σύμβασης και στην παράγραφο 6 οι λεπτομέρειες επιβολής και είσπραξής τους.

ΑΡΘΡΟ 29

Συμπληρωματικές μελέτες ή υπηρεσίες

Στο άρθρο αυτό καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία σύναψης συμπληρωματικών συμβάσεων.

Προϋποθέσεις για την έγκυρη σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης είναι οι αναφερόμενες στις κοινοτικές οδηγίες 2004/18/EK και 2004/17/EK (οι οποίες θεωρούν τις συμπληρωματικές συμβάσεις που συνάπτονται με τον ανάδοχο ως διαδικασία ανάθεσης με διαπραγμάτευση, που είναι εκ της φύσεώς της εξαιρετική και για το λόγο αυτό οι σχετικές διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται στενά). Το σχετικό κείμενο των οδηγιών ενσωματώνεται στην παρ. 1 του άρθρου.

Η παρ. 2 ρυθμίζει την περίπτωση κατά την οποία ο ανάδοχος της αρχικής σύμβασης δεν καλύπτει τις ανατιθέμενες με την συμπληρωματική σύμβαση κατηγορίες μελετών, οπότε

στην περίπτωση αυτή συμπράττει υποχρεωτικά με μελετητές που δεν μετέχουν στο αρχικό σχήμα του αναδόχου.

Η παρ. 3 ρυθμίζει τον κανονισμό τιμής για εργασίες που υπερβαίνουν τις συμβατικές μόνο κατά το μέγεθος (τις ποσότητες δηλαδή). Στην περίπτωση αυτή (εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1) η αμοιβή του αναδόχου καθορίζεται αντίστοιχα προς την τιμή της οικονομικής του προσφοράς.

Η παρ. 4 ορίζει τον τρόπο κανονισμού των τιμών στην περίπτωση κατά την οποία η οικονομική προσφορά του αναδόχου για τη σύναψη της σύμβασης δεν περιλαμβάνει τιμές για τις προς εκπόνηση μελέτες ή τις προς εκτέλεση υπηρεσίες. Στην περίπτωση αυτή η τιμή κανονίζεται με βάση το λόγο που προκύπτει από τη σταθμισμένη μέση τιμή της οικονομικής προσφοράς του αναδόχου για ομοειδείς κατ'αντικείμενο εργασίες, σε σχέση με την αντίστοιχη μέση σταθμισμένη τιμή για τις ίδιες εργασίες, που ορίζεται με τον κανονισμό της παρ. 7 του άρθρου 4. Αν τέτοιες τιμές δεν υπάρχουν στον κανονισμό, η τιμή ορίζεται με διαπραγμάτευση.

Στην παρ. 5 ορίζεται η σύνταξη Συγκριτικού Πίνακα είτε για την υπογραφή συμπληρωματικής σύμβασης, είτε και σε κάθε άλλη περίπτωση που επέρχεται μεταβολή της συμβατικής αμοιβής (χωρίς στην περίπτωση αυτή να προσαπαιτείται η σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης).

Οι παρ. 6–9 ορίζουν τη διαδικασία σύνταξης Συγκριτικού Πίνακα και Πρωτοκόλλου Κανονισμού Τιμών Μονάδος Νέων Εργασιών, της έγκρισής τους από την Προϊσταμένη Αρχή και της υπογραφής της Συμπληρωματικής Σύμβασης. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η διάταξη της παραγράφου 7 κατά την οποία η Προϊσταμένη Αρχή πρέπει να εγκρίνει τον Σ.Π. εντός δύο μηνών από την υποβολή του. Σε περίπτωση που δεν εγκριθεί και ο ανάδοχος απευθύνει γραπτή όχληση, ο Σ.Π. εγκρίνεται αυτοδικαίως αν παρέλθει ένας μήνας από της οχλήσεως και δεν εγκριθεί ρητά.

Σημειώνεται ότι οι συμπληρωματικές συμβάσεις που ανατίθενται ή θα ανατεθούν στα πλαίσια συμβάσεων μελετών ή υπηρεσιών που προκηρύχθηκαν και ανατέθηκαν σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο του ν.716/77 διέπονται από το καθεστώς του νόμου αυτού.

ΑΡΘΡΟ 30

Καταβολή της αμοιβής του αναδόχου

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται αναλυτικά τα ζητήματα που συνδέονται με την καταβολή της αμοιβής του αναδόχου.

Συγκεκριμένα στην παρ. 1 ορίζεται ως κανόνας ότι η συμβατική αμοιβή δεν αναθεωρείται παρά μόνο αν χορηγήθηκε παράταση προθεσμίας, για λόγους που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου. Η αναθεώρηση στην περίπτωση αυτή υπολογίζεται ως εξής: χρόνος εκκίνησης ή λήξης της συμβατικής προθεσμίας, χρόνος υπολογισμού της αναθεώρησης, η πληρωμή των εργασιών, ποσοστό αναθεώρησης το καθοριζόμενο με υπουργική απόφαση.

Στην παρ. 2 ρυθμίζεται η τμηματική καταβολή της αμοιβής (προκαταβολή, καταβολή μετά την υποβολή, την έγκριση και την παραλαβή της μελέτης). Ιδιαίτερη σημασία για τις διαδικασίες πληρωμής του αναδόχου έχει η ρητή κατάργηση της παραγράφου 7 του άρθρου 6 Ν.1418/84 (βλέπετε άρθρο 44 παρ. 2, στοιχείο β'), με βάση την οποία επιβάλλονταν παρακράτηση στους λογαριασμούς πληρωμής των αναδόχων μελετών ποσοστού 20%, ως εγγύηση ότι ο μελετητής θα επανορθώσει σφάλματα και ελλείψεις της μελέτης που θα παρουσιαστούν στα επόμενα δύο (2) χρόνια μετά την έγκριση της μελέτης.

Επισημαίνεται ότι η ως άνω διάταξη εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις συμβάσεις που εκτελούνται κατά το ν. 716/77.

Στην παρ. 3 ρυθμίζεται η τμηματική καταβολή στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών.

Στις παρ. 4 και 5 ρυθμίζονται διεξοδικά οι λεπτομέρειες υποβολής και έγκρισης των λογαριασμών.

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στη διάταξη της παρ. 6, η οποία ρυθμίζει το ζήτημα της τοκοφορίας των απαιτήσεων του αναδόχου, στην περίπτωση που δεν πληρωθεί εμπρόθεσμα λογαριασμός που υποβλήθηκε και εγκρίθηκε.

Η αμοιβή του αναδόχου **δεν κατάσχεται** μέχρι την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης (παρ. 7).

ΑΡΘΡΟ 31

Υποχρεώσεις του αναδόχου

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται οι υποχρεώσεις του αναδόχου, η αποκατάσταση των ελαττωμάτων του αντικειμένου της σύμβασης και η τροποποίηση της εγκεκριμένης μελέτης, κατά την κατασκευή του έργου.

Στις παρ. 1 και 2 περιγράφεται αφενός το γενικό πλαίσιο των υποχρεώσεων του αναδόχου για την εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με τις αρχές της επιστήμης και της τέχνης και αφετέρου η υποχρέωσή του να ελέγξει την πληρότητα και χρησιμότητα των στοιχείων που του παραδίδει ο Κύριος του έργου.

Στην παράγραφο 3 τονίζεται η βασική υποχρέωση του αναδόχου να χρησιμοποιεί κατά την εκτέλεση της σύμβασης την ομάδα που δήλωσε στη διαδικασία του διαγωνισμού και αποτέλεσε κριτήριο βαθμολόγησης της τεχνικής του προσφοράς. Η τυχόν αποχώρηση μέλους της ομάδας ελέγχεται από την Υπηρεσία, ώστε να αναπληρωθεί από στέλεχος με αντίστοιχα προσόντα. Αν υπάρξει αποχώρηση χωρίς έγκριση της Υπηρεσίας επιβάλλονται κυρώσεις στον υπαίτιο.

Στην παρ. 4 ρυθμίζεται λεπτομερώς η διαδικασία διαπίστωσης ελαττωμάτων και ελλείψεων στο αντικείμενο της σύμβασης καθώς και η αποκατάστασής τους.

Η παράγραφος 5 ρυθμίζει το ζήτημα της τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου και αντικαθιστά τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 10 του Ν. 1418/84. Σημαντικές τροποποιήσεις σε σχέση με την καταργούμενη διάταξη είναι

- οι προϋποθέσεις επιτρεπτής συμπλήρωσης ή τροποποίησης της μελέτης (διόρθωση σφαλμάτων, συμπλήρωση ελλείψεων, απρόβλεπτες περιστάσεις)
- η ενεργός συμμετοχή του αρχικού μελετητή, ο οποίος καλείται να αναλάβει την διόρθωση εσφαλμένης μελέτης, εφόσον η τροποποίηση διενεργείται πριν την παραγραφή των απαιτήσεων του εργοδότη. Άλλως, εφόσον δεν συμφωνεί ή έχει λήξει η περίοδος ευθύνης του, η μελέτη τροποποιείται από άλλο μελετητή με τα αντίστοιχα προσόντα,
- για την τροποποίηση της μελέτης αποφαινεται η Προϊσταμένη Αρχή μετά την εκπόνηση της τροποποιητικής μελέτης.

Περαιτέρω ρυθμίζονται οι συνέπειες σε βάρος του μελετητή ή των οργάνων που ενέκριναν την τροποποιηθείσα μελέτη, αν η ανάγκη τροποποίησής της αποδίδεται σε σφάλματα ή παραλείψεις της.

ΑΡΘΡΟ 32

Αποζημίωση του αναδόχου λόγω υπερημερίας του εργοδότη χωρίς λύση της σύμβασης

Στο άρθρο αυτό ορίζεται η διαδικασία αναγνώρισης της ζημίας του αναδόχου αν ο Κύριος του έργου περιέλθει σε υπερημερία ως προς την εκπλήρωση των νομίμων ή συμβατικών του υποχρεώσεων και η καταβολή σχετικής αποζημίωσης, με λεπτομερή αναφορά των ενεργειών τόσο του αναδόχου, όσο και του Κυρίου του έργου, ώστε να διαφυλάσσεται το συμφέρον και των δύο πλευρών. Βασική μέριμνα της οριζόμενης διαδικασίας είναι η έγκαιρη διαπίστωση από τα όργανα του εργοδότη (συγκεκριμένα από ειδική τριμελή

επιτροπή) αν πράγματι υφίστανται οι προϋποθέσεις της υπερημερίας του εργοδότη και ποιο είναι το ύψος των ζημιών του αναδόχου από την υπερημερία αυτή.

ΑΡΘΡΟ 33

Έκπτωση του αναδόχου

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις (παρ. 1 και 2), η διαδικασία (παρ. 3 - 6) και η εκκαθάριση της εργολαβίας, σε περίπτωση έκπτωσης του αναδόχου.

Οι προϋποθέσεις της υποχρεωτικής έκπτωσης του αναδόχου τίθενται συγκεκριμένα και ρητά (παρ. 2), η διαδικασία της έκπτωσης είναι ταχεία και αποτελεσματική, αλλά παράλληλα διασφαλίζει τα νόμιμα δικαιώματα του αναδόχου και ιδίως το δικαίωμά του να τύχει ενδεδειγμένη εξέτασης η ένστασή του κατά της αποφάσεως περί κηρύξεως της εκπτώσεως.

Για το λόγο αυτό η απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής επί της ενστάσεως του αναδόχου εκδίδεται οπωσδήποτε και δεν δημιουργείται τεκμήριο από την παρέλευση της προθεσμίας, ούτε υπέρ της απορρίψεως, ούτε και υπέρ της αποδοχής της ενστάσεως (παρ. 6).

ΑΡΘΡΟ 34

Διάλυση της σύμβασης

Η σύμβαση τερματίζεται κατά κανόνα με την παραλαβή του αντικειμένου της (βλέπετε άρθρο 37). Όμως δεν αποκλείεται να λυθεί πρόωρα, χωρίς να παραδοθεί το σύνολο του αντικειμένου της, οπότε αντιμετωπίζονται ζητήματα αποζημίωσης του αναδόχου για το μέρος της σύμβασης που δεν εκτέλεσε και εκκαθάρισης της σύμβασης, έτσι ώστε να προσδιοριστεί επακριβώς το εκτελεσθέν μέρος (για το οποίο θα αμειφθεί) και το υπολειπόμενο μέρος, για το οποίο θα αποζημιωθεί.

Ο κανόνας που τίθεται στην παρ. 1 είναι ότι ο εργοδότης μπορεί να λύσει τη σύμβαση μελέτης, μετά την ολοκλήρωση σταδίου αυτής, είτε αζημίως για τον ίδιο, αν προβλέπεται στη σύμβαση, είτε και με αποζημίωση, κατά το άρθρο 36. Στο μέσον της εκπόνησης σταδίου ο κανόνας είναι η αποζημίωση του αναδόχου, δεν επιτρέπεται δηλαδή να διακοπεί στάδιο αζημίως για τον εργοδότη.

Στην παράγραφο 2 ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες ο ανάδοχος δικαιούται να διαλύσει τη σύμβαση εις βάρος του εργοδότη και με αποζημίωση. Πρόκειται για περιπτώσεις που δεν μπορεί να συνεχίσει να εκπονεί τη μελέτη, είτε κατόπιν εντολής του εργοδότη, είτε και συνεπεία υπερημερίας αυτού (όταν δηλαδή δεν μπορεί να συνεχίσει την εκπόνηση για λόγους που ευθύνεται ο εργοδότης).

Η παράγραφος 3 περιγράφει τις διαδικασίες για τη διάλυση της σύμβασης με πρωτοβουλία του αναδόχου (όταν δηλαδή συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 2). Υπάρχουν περιπτώσεις (υπερημερία εργοδότη - γ' και δ' της παρ. 2) όπου πρέπει ο ανάδοχος, προκειμένου να κινήσει τη διαδικασία της διάλυσης, να απευθύνει προς τον εργοδότη Ειδική Δήλωση διακοπής των εργασιών και άλλες περιπτώσεις (υπέρβαση οριακής προθεσμίας και εντολή διακοπής εργασιών – περ. α' και β' της παρ. 2) όπου ασκεί απευθείας την αίτηση διάλυσης της σύμβασης.

Η παρ. 5 θέτει τον κανόνα ότι σε περίπτωση διάλυσης η αποζημίωση του αναδόχου κανονίζεται με Πρωτόκολλο Κανονισμού Μονάδος Νέων Εργασιών.

Στην παρ. 6 ορίζεται ότι σύμβαση εκπόνησης μελέτης δεν λύεται με την πάροδο των προθεσμιών της σύμβασης, αλλά μόνο εφόσον παραληφθεί το αντικείμενό της, ή συντρέξει νόμιμη περίπτωση πρόωρης λύσης της (με έκπτωση του αναδόχου ή με διάλυση της σύμβασης). Οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών λύνονται επιπλέον και με τη λήξη του χρόνου της σύμβασης και των νομίμων παρατάσεών του, εκτός κι αν ορίζεται στην σύμβαση διαφορετικά.

ΑΡΘΡΟ 35

Ματαίωση της διάλυσης

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζεται η περίπτωση ματαίωσης της διάλυσης της σύμβασης, με τη βούληση του αναδόχου και με την αναγνώριση εκ μέρους του Κυρίου του έργου των απαιτήσεων του αναδόχου για καταβολή αποζημίωσης.

Η ενεργοποίηση της διαδικασίας ματαίωσης εναπόκειται αποκλειστικά στη βούληση του αναδόχου, χωρίς να μπορεί να θεωρηθεί παράλληλα και παραίτηση του αναδόχου από την απαίτηση για την αποκατάσταση των ζημιών τις οποίες υπέστη εξ αιτίας των πράξεων ή παραλείψεων του εργοδότη που οδήγησαν στη διάλυση.

ΑΡΘΡΟ 36

Αποζημίωση αναδόχου σε περίπτωση διάλυσης της σύμβασης

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζεται η αποζημίωση που οφείλεται στον ανάδοχο σε περίπτωση διάλυσης της σύμβασης με πρωτοβουλία του Κυρίου του έργου.

Η αποζημίωση αυτή διαφέρει αν αφορά στάδια που προβλέπονται μεν από την σύμβαση, αλλά δεν άρχισαν ακόμα να εκπονούνται (παρ. 1) ή αν άρχισε και διακόπηκε η εκπόνησή τους (παρ. 2). Η διαδικασία αναγνώρισης της αποζημίωσης ορίζεται στην παράγραφο 3.

Τέλος στην παράγραφο 4 ορίζεται ότι η αποζημίωση αυτή για το μη εκτελεσθέν μέρος της συμβάσεως είναι άσχετη από την καταβολή της αμοιβής για το τμήμα της συμβάσεως που εκτελέσθηκε.

ΑΡΘΡΟ 37

Έγκριση της μελέτης – Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης

Στο άρθρο αυτό θεσπίζεται γενική διαδικασία έγκρισης των μελετών, εφόσον στις ισχύουσες ειδικές διατάξεις για κατηγορίες μελετών δεν υφίστανται διατάξεις περί εγκρίσεως. Για την έγκριση της μελέτης απαιτείται συνεργασία του επιβλέποντα, της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και του αρμόδιου οργάνου έγκρισης της μελέτης.

Με την έγκριση βεβαιώνεται η τήρηση των προδιαγραφών, των Κανονισμών και των τεχνικών οδηγιών που ισχύουν κατά το χρόνο σύνταξης της μελέτης, καθώς και η ποσοτική και ποιοτική της επάρκεια.

Οι εγκρίσεις ή γνώμες άλλων υπηρεσιών, οργάνων, ή φορέων, που τυχόν απαιτούνται κατά το νόμο για την έγκριση της μελέτης, πρέπει να περιέρχονται στην υπηρεσία που έχει την ευθύνη έγκρισης της μελέτης μέσα σε δυο μήνες από την ημερομηνία αποστολής της, αλλιώς τεκμαίρονται ως θετικές, εκτός κι αν υφίστανται ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις που θέτουν άλλες προθεσμίες (παρ. 1).

Η απόφαση έγκρισης της μελέτης πρέπει να εκδίδεται μέσα σε δυο μήνες, εκτός αν έχει ελλείψεις και ζητηθεί νομίμως η συμπλήρωσή τους (παρ. 2).

Οι παρ. 3-7 ρυθμίζουν την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης, μετά την κατά νόμο έγκριση των μελετών και την έκδοση βεβαίωσης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας περί του ότι περαιώθηκαν οι εργασίες της. Αν η παραλαβή δεν γίνει πραγματικά, μπορεί να γίνει πλασματικά, αν παρέλθουν οι προθεσμίες που τίθενται στην παρ. 5.

ΑΡΘΡΟ 38

Εμπειρογνώμονες

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζεται η, κατ' εξαίρεση των διατάξεων ανάθεσης υπηρεσιών, πρόσληψη εμπειρογνομόνων, δηλαδή προσώπων υψηλού κύρους και αυξημένων προσόντων, είτε για προσωρινή στήριξη των υπηρεσιών του φορέα κατασκευής (παρ.1),

είτε για μονιμότερη υποστήριξη των υπηρεσιών του εργοδότη, με σύμβαση που ανατίθεται απευθείας (παρ. 2 έως 4).

Άλλες ιδιαιτερότητες των συμβάσεων αυτών, εκτός από την απευθείας ανάθεση, είναι

- οι αυστηρές προϋποθέσεις ανάθεσης (ιδιαιτερότητα και πολυπλοκότητα των έργων στα οποία αφορούν)
- η έλλειψη υποχρέωσης να είναι γραμμένα τα πρόσωπα αυτά (εμπειρογνώμονες) στα Μητρώα Μελετητών και
- η σύμφωνη γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής.

ΑΡΘΡΟ 39

Εγγραφή στα Μητρώα – Κατηγορίες- Πιστοποιητικά- Αρμόδια Υπηρεσία

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζεται η οργάνωση των Μητρώων Μελετητών και Εταιρειών Μελετών.

Στο Μητρώο Μελετητών εγγράφονται φυσικά πρόσωπα, προκειμένου είτε να ασκήσουν επιχείρηση εκπόνησης μελετών, είτε να στελεχώσουν εταιρείες μελετών. Τα πρόσωπα αυτά πρέπει κατ' αρχήν να είναι κάτοχοι τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακού τομέα της Ελλάδας ή ισότιμου της αλλοδαπής, να έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον τέσσερα χρόνια από τη λήψη της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, να έχουν την εγκατάστασή τους εντός Ελλάδας. Επιπλέον αυτών δεν πρέπει να εμπίπτουν στις απαγορεύσεις της παραγράφου 2, οι οποίες αφορούν αφενός σχέσεις με εργοληπτικές επιχειρήσεις και αφετέρου κωλύματα συμμετοχής στους διαγωνισμούς, όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 16 (παρ. 1).

Με Π.Δ. καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις εγγραφής στο Μητρώο Μελετητών των πτυχιούχων των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, εφόσον από τις διατάξεις που ορίζουν τα επαγγελματικά τους δικαιώματα προκύπτει η δυνατότητα εκπόνησης μελετών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού.

Στην παρ. 2 αναφέρονται λεπτομερώς τα κωλύματα εγγραφής στο Μητρώο μελετητών.

Στην παρ. 3 ορίζονται οι προϋποθέσεις εγγραφής και τα ασυμβίβαστα των εταιρειών μελετών στο οικείο μητρώο. Επιπλέον κατοχυρώνεται ότι οι μετοχές των μελετητικών εταιρειών είναι οπωσδήποτε ονομαστικές.

Στην παρ. 4 ρυθμίζεται η κατάταξη των μελετητών και των εταιρειών στο οικείο μητρώο. Η κατάταξη αυτή απορρέει από την εμπειρία που αποκτά ο μελετητής ή η εταιρεία και ορίζεται με συγκεκριμένο (και αντίστοιχο προς τα μέχρι τούδε ισχύοντα) τρόπο, η εξέλιξη των μελετητών επί τη βάση του χρόνου από της λήψεως του διπλώματος και της ανάλογης εμπειρίας. Η κατάταξη μελετητή σε συγκεκριμένη τάξη προσδίδει στο μελετητή συγκεκριμένο δυναμικό σε μονάδες ανάλογες με την τάξη. Το άθροισμα των δυναμικών των φυσικών προσώπων μελετητών καθορίζει την κατάταξη των εταιρειών μελετών. Επιπλέον καθορίζεται ότι κάθε μελετητής μπορεί να δεσμεύσει το πτυχίο του σε μια μόνο εταιρεία μελετών και δεν μπορεί να ασκεί παράλληλα το επάγγελμα του μελετητή ως φυσικό πρόσωπο.

Στην παρ. 5 ορίζεται ότι για την εγγραφή στο μητρώο εκδίδεται πτυχίο που παρακολουθεί τις μεταβολές της κατάταξης.

Η παρ. 6 ορίζει την κατάταξη των πτυχίων των Εταιρειών/Γραφείων Μελετών σε πέντε τάξεις, αναλόγως με το δυναμικό τους. Στις τρεις πρώτες τάξεις (Α', Β' και Γ') κατατάσσονται μελετητές-φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες /γραφεία και στις ανώτερες δύο (Δ' και Ε') μόνο εταιρείες/γραφεία μελετών.

Η παρ. 7 εξουσιοδοτεί για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος που θα ρυθμίζει τις λεπτομέρειες οργάνωσης των μητρώων, τις προϋποθέσεις εγγραφής, κατάταξης, αναθεώρησης του πτυχίου και διαγραφής των εγγεγραμμένων, το δικαίωμα συμμετοχής σε συγκεκριμένους διαγωνισμούς ανάλογα με την κατηγορία και τάξη εγγραφής και την

οργάνωση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Μητρώου, επιτροπής που λειτουργεί στα πλαίσια Διεύθυνσης της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ, με αρμοδιότητες σχετικές με τη λειτουργία των μητρώων.

Η παρ. 8 αναφέρεται ειδικότερα στην Γνωμοδοτική Επιτροπή Μητρώου (ΓΕΜ), τη συγκρότηση και οργάνωσή της και τις αρμοδιότητές της.

Η παρ. 9 αναφέρεται στη δυνατότητα σύστασης Γνωμοδοτικής Επιτροπής Ενοστάσεων, που θα αποφαίνεται σε κεντρικό επίπεδο στις ενοστάσεις που θα υποβάλλονται στους διαγωνισμούς. Εφόσον συσταθεί η Επιτροπή, θα αναλάβει την άσκηση αρμοδιοτήτων που ασκούνται κατ' αρχήν από την Επιτροπή Διαγωνισμού.

Επισημαίνονται οι σχετικές με τα μητρώα διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 45 του νόμου.

ΑΡΘΡΟ 40

Πειθαρχικός έλεγχος των μελετητών και των εταιρειών μελετών

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζεται και οργανώνεται σε γενικές γραμμές ο πειθαρχικός έλεγχος των μελετητών και εταιρειών μελετών, για κακή χρήση του πτυχίου τους και αθέτηση των συμβατικών τους υποχρεώσεων τους. Ο πειθαρχικός έλεγχος ασκείται από τις Υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.

Στην παράγραφο 2 ορίζονται συγκεκριμένα τα πειθαρχικά παραπτώματα και αντιστοιχούνται με τις πειθαρχικές ποινές της παραγράφου 3.

Η επιβολή πειθαρχικών ποινών συνοδεύεται από παρεπόμενες χρηματικές ποινές από 10.000 έως 50.000 ΕΥΡΩ, ανάλογα με τη βαρύτητα και τις συνθήκες τέλεσης του αδικήματος (παρ. 4).

Με την παρ. 5 χορηγείται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε για τη ρύθμιση των λεπτομερειών του πειθαρχικού ελέγχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 41

Διοικητική και δικαστική επίλυση διαφορών

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζεται λεπτομερέστερα η διαδικασία διοικητικής επίλυσης των διαφορών που προκύπτουν κατά την εκτέλεση των συμβάσεων.

Τα ενδικοφανή μέσα, με τα οποία ελέγχεται από την ίδια τη διοίκηση η νομιμότητα των πράξεών της είναι δύο: η ένσταση και η αίτηση θεραπείας.

Με τα μέσα αυτά, που αποτελούν ενδικοφανείς προσφυγές κατά την έννοια του διοικητικού δικαίου, αφού το όργανο που αποφαίνεται μπορεί να επανεξετάσει τόσο τη νομιμότητα όσο και τη σκοπιμότητα της ελεγχόμενης πράξης, ο νομοθέτης καταβάλλει προσπάθεια αποφυγής της προσφυγής στη δικαιοσύνη, η οποία επιφυλάσσεται ως έσχατο μέσο διεκδίκησης του αναδόχου.

Για το παραδεκτό της άσκησης της προσφυγής ενώπιον των δικαστηρίων πρέπει να προηγηθεί υποχρεωτικά η τήρηση της προδικασίας. Τα πορίσματα της νομολογίας κατά τα έτη που προηγήθηκαν είναι πλούσια και ενσωματώθηκαν στο κείμενο των διατάξεων του άρθρου αυτού, με σκοπό να αποτραπούν τυπικές ακυρότητες που πλήττουν την έννοια του κράτους δικαίου. Καταβλήθηκε επίσης προσπάθεια να απλοποιηθούν κατά το δυνατόν οι σχετικές διαδικασίες, διευκολύνοντας την επί της ουσίας εκδίκαση των διαφορών.

Έτσι ενδεικτικά ορίζεται ποιες δεν θεωρούνται εκτελεστές πράξεις της διοίκησης, ώστε να μην ασκούνται απαράδεκτες ενστάσεις και προσφυγές, που έχουν ως αποτέλεσμα την χωρίς λόγο ταλαιπωρία τόσο των διοικητικών όσο και των δικαστικών οργάνων. Επίσης ορίζεται η υποχρέωση ενημέρωσης των αναδόχων ως προς την προθεσμία ένστασης και αίτησης θεραπείας και των οργάνων στα οποία απευθύνονται οι ενδικοφανείς αυτές προσφυγές (παρ. 2).

Στην παρ. 3 διευκρινίζεται απόλυτα ο τρόπος άσκησης της ένστασης (ακόμα και με ταχυδρομική αποστολή ή με FAX) με σκοπό την απλοποίηση των διαδικασιών.

Στις παραγράφους 4-11 ορίζονται οι διαδικασίες εκδίκασης της αίτησης θεραπείας, ύστερα από την έκδοση γνωμοδότησης του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου. Για την έκδοση της γνωμοδότησης ορίζεται ιδιαίτερα λεπτομερής διαδικασία με διασφάλιση του συνταγματικού δικαιώματος ακρόασης του αναδόχου.

Στην παρ. 12 ρυθμίζεται το ζήτημα της προθεσμίας για την έκδοση αποφάσεως επί της αίτησης θεραπείας, η οποία αυξάνεται (από τρίμηνο γίνεται τετράμηνο) ενώ παράλληλα καταργείται η δυνατότητα έκδοσης απόφασης μετά τον χρόνο αυτό.

Κατά την παρ. 13, οι προθεσμίες του άρθρου αυτού δεν τρέχουν κατά το μήνα Αύγουστο κάθε έτους.

Κατά την παρ. 14 ισχύουν οι διατάξεις του δικαίου των δημοσίων έργων για την δικαστική επίλυση των διαφορών από την εκτέλεση των συμβάσεων του νόμου αυτού.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 45 (προτελευταίο εδάφιο), οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν άμεσα, ακόμα και στις συμβάσεις που ανατέθηκαν με το ν. 716/77, εφόσον η βλαπτική πράξη εκδόθηκε μετά την ημερομηνία ισχύος του νόμου (22-2-2005).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ – ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 45

Γενικές- Μεταβατικές διατάξεις

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται τα μεταβατικά ζητήματα εφαρμογής του νέου νόμου, ο οποίος θα εφαρμοσθεί στις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων που η προκήρυξή τους θα δημοσιευθεί μετά την έναρξη ισχύος του. Ως δημοσίευση νοείται η πρώτη αποστολή προς δημοσίευση είτε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ε.Κ. είτε σε ελληνικό έντυπο. Στις περιπτώσεις της ανάθεσης με τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων (του άρθρου 10) κρίσιμη θεωρείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής πρόσκλησης προς τους καλούμενους να συμμετάσχουν στη διαπραγμάτευση (παρ. 1). Εξαιρετικά, οι διατάξεις του κεφαλαίου περί διοικητικής και δικαστικής διαδικασίας επίλυσης των διαφορών εφαρμόζονται στις διαφορές που ανακύπτουν από έκδοση βλαπτικής πράξης που θα εκδοθεί μετά την έναρξη εφαρμογής του νόμου.

Στην παρ. 2 ρυθμίζεται το ζήτημα των αποφαινομένων και γνωμοδοτούντων οργάνων των φορέων που αναθέτουν και εκτελούν συμβάσεις του νόμου αυτού. Τα όργανα αυτά, εφόσον δεν προκύπτουν από τις οργανωτικές διατάξεις του κάθε φορέα μπορούν να καθορίζονται με κοινές αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού. Μεταβατικά και μέχρι να εκδοθούν οι σχετικές αποφάσεις, τα αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα καθορίζονται με αποφάσεις των οργάνων διοίκησης των φορέων.

Στην παρ. 3 αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις όπου με διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας γίνεται παραπομπή στις διατάξεις του καταργούμενου ν. 716/77.

Στις παρ. 4 και 5 αντιμετωπίζεται το ζήτημα των πτυχίων των μελετητών, τα οποία εξακολουθούν και μετά την έναρξη ισχύος του νόμου να χρησιμοποιούνται κανονικά στους διαγωνισμούς, μέχρι την έκδοση νέων πτυχίων, μετά την εφαρμογή του π.δ. που

θα εκδοθεί κατ'εξουσιοδότηση της παρ. 6 του άρθρου 39. Αιτήσεις για εγγραφή, ανανέωση εγγραφής κ.λ.π. στα μητρώα κρίνονται κατά το δίκαιο που θα ισχύει την ημέρα υποβολής της αίτησης.

Η παρ. 6 ρυθμίζει το ζήτημα σχετικά με τον υπολογισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής των συμβάσεων που θα προκηρυχθούν πριν την έκδοση των αποφάσεων των άρθρων 7 και 8 του άρθρου 4.

Η παρ. 7 ορίζει ότι η αμοιβή των συμβάσεων που έχουν ανατεθεί πριν την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού υπολογίζεται κατά τα μέχρι τούδε ισχύοντα. Υφίσταται πάντως υποχρέωση των αναδόχων των συμβάσεων αυτών να υποβάλλουν προϋπολογισμό του έργου με βάση τα ενιαία τιμολόγια του άρθρου 8 ν. 3263/04.

Οι ρυθμίσεις της παρ. 7 έχουν αποσαφηνιστεί με την υπ' αριθμ. 200/2005 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που έχει γίνει αποδεκτή με την υπ' αριθμ. Δ17γ/08/84/Φ.Ν 439/8-6-05 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε (Εγκύκλιος 20).

ΑΡΘΡΟ 46

Διατηρούμενες και καταργούμενες διατάξεις

Στο άρθρο 46 ορίζονται οι διατηρούμενες και καταργούμενες διατάξεις, ενώ τίθεται γενική διάταξη περί κατάργησης των εξαιρέσεων που ίσχυαν για ορισμένους φορείς του Δημόσιου τομέα, από την εφαρμογή της ενιαίας πλέον νομοθεσίας περί μελετών και κατάργησης των Κανονισμών τους.

Διατηρήθηκαν μόνο οι διατάξεις που αφορούν **τη ΔΕΠΑ Α.Ε, την Ε.Δ.Α Α.Ε, την Ε.Π.Α Α.Ε, τη ΔΕΗ Α.Ε,** και τη δυνατότητα συμπράξεων μεταξύ μελετητών και δικηγορικών γραφείων στις μελέτες της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΕ.

Επίσης, καταργούνται γενικές ή ειδικές διατάξεις που έρχονται σε αντίθεση με το νέο Νόμο, εκτός των περιπτώσεων που διατηρούνται ρητά.

Της Εγκυκλίου αυτής παρακαλούμε να λάβουν γνώση όλοι οι αρμόδιοι υπάλληλοι των Υπηρεσιών σας

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
2. Γραφείο Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της ΓΓΔΕ.
4. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της ΓΓΣΔΕ.
5. Γραφείο κ.κ Γεν. Δ/ντών της ΓΓΔΕ.
6. Δ/νση Δ17 (10).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΕΛ. ΝΙΚΟΛΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ